

P. Beller Tilmann

SZÍVEDBEN AZ OTTHONOM

**CSALÁDNAPOK, 2000
Óbudavár**

Családkadémia-Óbudavár Egyesület
Óbudavár, 2000

Kiadja a Magyar Schönstatti Családmozgalom
Családkadémia-Óbudavár Egyesülete
8272 Óbudavár, Fő u. 14.
Tel./fax: 87/479-008
schoenst@mail.mtav.hu
Felelős kiadó: az Egyesület elnöke

Bevezető

Mondhatjuk, hogy Schönstatt a következő program meghirdetésével kezdődött: *Mária oltalma alatt szilárd, szabad, papi személyiségekké akarjuk nevelni magunkat.*

Ezzel a programmal kezdte meg Kentenich atya (1912-ben) sajátos nevelő tevékenységét, előljárói megbízás keretében. E megbízás a fiatal szerzetespap Kentenich atya számára Isten akaratát jelentette, s ő határozott igent mondott rá.

Az említett program volt a kezdete annak a *folyamat*nak, mellyel e sorok olvasójaként most érintkezel. Szeretettel köszöntünk, és kívánjuk, hogy a Szentlélek vezessen ebben az érintkezésben, akár először, akár többször, sokadszor történik ez az érintkezésed, érintkezésetek. A következőkben szeretnénk néhány szóval hozzájárulni az összefüggések megvilágításához.

A legterjedelmesebb vagy egyik legterjedelmesebb ilyen érintkezés ezzel a folyamattal az ún. családnapokon való részvétel. A füzet, mely előttem van, a 2000. évi családnapok anyagát tartalmazza.

A folyamat, melyről szó van, *életfolyamat*, azaz nemcsak gondolatmenet, eszmeáramlat, hanem szervesen az élet egészét érintő, érinteni szándékozó folyamat is.

Amint az elsők a nevezett folyamattal annak kezdetén mint egy feltörni akaró forrással érintkeztek, egy fiúiskola diákjai voltak, diákok, akik a papi hivatásra készültek. Ez az ő „érintkezésük” azt eredményezte, hogy a folyamat elindult és az évek, évtizedek folyamán eljutott minden földrészre, a világ sok országába. Eljutott mind a két nemhez, minden – vagy legalábbis nagyon sokféle – rendű és rangú emberhez. *Ez a folyamat Schönstatt* a maga lelki, természetes és természetfölötti kincseivel, kegyelmi tőkével, közösségeivel.

Egy olyan folyamattá duzzadt, melynek dimenzióit, rétegeit, ágait, mi-benlétének teljességét csak fokozatosan tudja az ember megközelíteni. Akit megérint, megragad, és aki e megérintettsége, megragadottsága folytán elindul, hogy felfedezze, izgalmas kalandra vállalkozik, mely előmozdíthatja az életét, életének értelmességét.

Ha Schönstatt eredetiségét kutatjuk, találunk *egy helyet*, ahol egy kápolna áll, melyben Kentenich atya és néhányan az említett fiúk közül szeretetszövetséget kötöttek a Szűzanyával. Ezt eredeti módon tették, de hát mindenki, aki keresztény, a maga módján – azaz bizonyos értelemben eredeti módon – keresztény.

Mi sajátos a *schönstatti szeretetszövetségben*? Az, hogy Schönstattban abban a *szentélyben* jött létre, melyet ma *összentélynek* nevezünk, hogy *1914. október 18-án* jött létre, s hogy egyfelől a *Szűzanya és* másfelől *Kentenich atya és a kis csoportja* között jött létre, majd mindaz a sajátosság, mely a később csatlakozók által jött létre.

Ez az életfolyamat, Schönstatt, mint ilyen, bekapcsolódás szintén egy életfolyamatba, mely kétezer éve indult el az emberek között azzal, hogy Názáretben Mária „az Úr szolgálójának” nevezte magát és igent, „legyen”-t mondott Isten akarására. Az elmúlt két évezred alatt sokan bekapcsolódtak már ebbe a folyamatba, manapság is kapcsolódnak be emberek és reményeink szerint a jövőben is fognak és egyre többen fognak még bekapcsolódni.

Más szóval, ha valakit megérint Schönstatt, akkor őt a kereszténység, Krisztus érintette meg, s fordítva, akkor volt igazán Schönstatt, ami megérintette, ha ez a megérintettség a Krisztus által való megérintettséget jelenti előbb vagy utóbb.

A megérintettségünknek gyakorlati oldala is van, ami remélhetőleg fokozatosan ki is bontakozik számunkra, ki is tárul előttünk.

Egy gyümölcsösben gondolhatja az ember azt, *hogy ez – a gyümölcs – jó nekem*, ebből kérek, vagy azt, *hogy ez – a gyümölcsös a gyümölcsseivel együtt – jó nekem*, szívesen bekapcsolódom a gyümölcsös további felvirágoztatásába.

Az első, a „gyümölcs jó nekem” azt jelenti, hogy Schönstatt nyitott arra, hogy adjon mindabból, amivel Isten megáldotta. Adjon bárkinek, aki kapni akar, aki befogadni akar. Ennek ezen a befogadni akaráson kívül egyéb feltétele nincs, természetesen az sem, hogy úgymond elkötelezze magát a lelkiiségünknek, a közösségünknek.

A második, a „gyümölcsös jó nekem” pedig azt jelenti, hogy várja azokat, várjuk azokat, akik bekapcsolódnak a szeretetszövetségbe, a közösségbe és a közösségépítésbe, egy élő, nagy mozgalom felépítésébe az egyház és a társadalom számára. Sok nagy és kisebb feladat, munka van, amit teszünk vagy tennünk kellene, még több, ami vár ránk.

Az építés-építkezés a saját házasságunkban és családuknban kezdődik és folytatódik, s ha valóban megtörténik, már a megtörténte által, az érintettek léte által hat másokra, azaz valóságos apostolkodásról van szó, mely alapja minden más apostolkodásnak: a lépástolkodásról.

Enélkül a magunkon, a házastársi, szülői mivoltunkon való munkálkodás, annak őszinte és eltökélt együttes akarása nélkül jobb, ha egy házaspár egyelőre az első csoportba sorolja magát – azaz azok közé, akik meríteni akarnak a schönstatti lelkiességéből, ismeretekből, megtapasztalásokból, de nem vagy még nem tagjai a közösségnek –, mindaddig, míg közös döntéssel eljutnak ennek a szándéknak a hathatós felindításához és megvalósításához. Persze az eredmény sokszor várat magára, vagy még inkább olyan, hogy mások többet látnak belőle, mint mi magunk, nehogy elbizakodottakká váljunk.

Mikor lesz tehát egy család Schönstatt-család? Akkor, ha mint család bekapcsolódik a schönstatti szeretetszövetségbe és elkezd a kereszténységnek ezt az egyáltalán nem különleges, de sajátos útját járni.

A folyamat körülbelül így megy végbe: Megismerjük Schönstattot és azt érezzük, hogy ide hív bennünket a Jóisten. Dolgozunk a fenti értelemben magunkon és a házasságunkon, azaz alkalmazzuk az életünkben azt, aminek a megismerésére eljutottunk (nem akkorra tervezzük, hogy elkezdünk dolgozni, amikor már „mindent” tudunk). Érezzük, hogy jó volna ezt a közösség előtt is megpecsételni. Ezt közöljük a közösség egyik képviselőjével – házaspárral –, akik eligazítanak bennünket.

Ez a füzet azoknak készült, akik a 2000. évben részt vettek a családnapon. Arra szolgál, hogy a házaspároknak, csoportoknak segítsen a munkaév folyamán végzendő munkában. Lesz olyan házaspár, amelyik 16-szor vett részt családnapon, azaz 1985-tel kezdődően minden évben. Úgy érezzük, Tilmann atya itt azt mondaná, hogy „szép, ugye?”

Az egyház helyzete korunkban¹

Meghívást kaptunk. Az egész Isten gondolatával kezdődött. Azzal, hogy használni akar bennünket a jövő egyháza számára. Az egyház az egész világgal együtt a 3. évezredbe indul.

Feltesszük a kérdést magunknak: Mi történjen 2000-ben, 2001-ben? Te-kintetünket Európára irányítjuk. Összeomlik az egyház. Ez érvényes a nyugati országokra. Nyugat-Európa egyik leggazdagabb országa a Német Szövetségi Köztársaság, sok tudós teológussal, talán van 200 teológiai professzor.

Azt, hogy hogy néz ki az egyház, egy példán keresztül mutatom be. Ez jellemző. 1962-ben szenteltek pappá. Amikor beléptem a szemináriumba, 56-an voltunk egy évfolyamban. Akkor mindenki paphiányról beszélt. Amikor felszenteltek bennünket, fele annyian voltunk. Ez normális. Idén az egyházmegyém-ben talán 10-12-en léptek be. Nem tudom manapság beszélnek-e még paphiányról.

A légkörről

Van valami más, aminek nagy jelentősége van; a vallásos élet egyre inkább eltűnik a közélet légköréből. Néhány nappal ezelőtt egyik paptársam Berlinben volt. A főútvonalon ment. Befogadta a légkört, mindenféle mesefiguráról volt szó, Hófehérkéről és a hét törpéről, a mítoszi Téalapó alakról... De Jézus Krisztusról nem. Most mindenki az ezredfordulóról beszél, de nem Jézus Krisztusról, akinek a születését ünnepeljük. Ez az, amit mindig is tudtunk.

A vallásos légkör visszahúzódik. A légkörnek zárt térségre van szüksége. Ha ez a zárt térség nincs meg valahol, elveszik a légkör. Ezek olyan gondolatok, amikkel régóta bizalmas kapcsolatban vagyunk, de ezeket a gondolatokat önállóan végig is kell gondolnunk egymással.

Fel kell tenni a kérdést magunknak: Milyen tényezők határozzák meg a légkört? Pl. ebben a helyiségben van egy légkör. Elgondolkozhatunk azon, mi befolyásolja ezt a légkört. Itt van a cserépkályha, és a melegre gondolunk. Itt vannak a függönyök, és rejtettségre gondolunk. A képeknek és jeleknek sajátos arculata van. Ha egy idegen lép is be, ezzel a családfával az ajtóval szemben a falon el tud kezdeni valamit. Látja, hogy eleven. Nem ért

¹ Tilmann atya a szöveg zömét németül mondta, a szóbeli fordításon csak ott eszközöltünk változtatást, ahol az a megértés érdekében feltétlen szükségesnek tűnt. Hasonlóképpen tettük ezt azoknál a mondatoknál is, melyeket magyarul mondott.

meg mindent. Ha egy vadász lép be, akkor talán azt gondolja, hogy itt vannak azok az emberek, akik a legnagyobb szarvasokat lötték le. Látja, hogy ez élő. A többi képnél és jelnél hasonló a helyzet. Ha valakit ide bevezetünk, csak azt kell elmondani, hogy mi mit jelent. Van egy kép az alapító kápolnáról, ami Schönstattban van, van egy kép az összentélyről, egy fémdarab egy autóból, egy kép Michael Fuchstól a bécsi Schönstatt közösségből, és a többi. Jelek vannak, amik egy légkörről szólnak.

Mi határozza meg a légkört? Jelek, amelyek összeköttetésben vannak egy történettel. Van itt most valami nagyon érdekes. A kultúráknak vannak jelei. A múlt jelei. A középkor keresztény világ volt. A középkorban a munkafolyamatot Jézus Krisztussal kapcsolták össze. Látjuk a mezőkön a keresztet. Az ipar új világát még nem keresztelték meg, de uralja az egészet. Nem kapcsolódik a kereszténységhez. Holnap az ipari világ már az egész világot uralja.

A házak hálója

Mind ez idáig nagyon ismerősek ezek a gondolatok. Azt is tudjuk, hogy megy tovább. A válasz nagyon egyszerű. A nyugati keresztény kultúra zárt világának helyébe a házak hálója lép. Mit is értünk ez alatt? Ha szeretetben egymással összekapcsolódunk, akkor körülöttünk egy térség jön létre, és erre mi nyomjuk rá a bélyeget. Ez egy keresztény térség. Itt megtalálhatják a jó Istent. Összekapcsolódik az egyik ház a másikkal, és új, nagy térség keletkezik. De ez olyan, mint a szigetek kapcsolata. Közöttük nagy területek vannak, amik nem keresztények, de ez nem tesz semmit.

Egyszer saját megtapasztalásom volt, amikor a szövetségi családokat meglátogattam. Ez az én jófélételem, hogy évente egyszer meglátogassam őket. Egész sajátos megtapasztalás: 2 hétig Magyarországon voltam, és az egyik háziszentélyből a másikba utaztam. Gyakran, ha a háziszentély a napaliban volt, akkor ott aludtam. Egyik szentélyből a másikba mentem. Egész sajátos megtapasztalás volt nekem. Mindig tudtam, hogy itt vannak a háziszentélyek, de 14 napig Magyarországon élek, és végig háziszentélyekben élek. A végén az volt a benyomásom, hogy Magyarország háziszentélyekből áll. Mindenütt ott a Szűzanya, és átél az ember olyan térséget, amit a Szűzanya határoz meg. Mindig olyan emberekkel van dolga, akik szeretik a Szűzanyát. Hogy közte még más is volt, az világos, de azzal nem volt dolgom az utazásom során.

Az otthonunk

Most egy lépéssel tovább megyünk. Azt mondjuk: A Te szívedben van az otthonom. Abból, amit az előbb mondtunk, egy valami világossá válik. Az embernek szüksége van otthonra. Szüksége van olyan térségre, amelyben otthon van, és egész lassan növekedik. Olyan térségre, ahol a lelkének gyökerei vannak. Erre szüksége van az embernek, ha lelkileg egészséges akar lenni.

Most hagyjuk, hogy hasson ránk a kijelentés: van otthonunk. Ha hagyjuk ezt ránk hatni, érezzük, hogy jót tesz. A mi világunk a képek állandó váltakozásába van beágyazva.

Nem csak közös otthonunk, lakásunk van, hanem ott van a társunk is. Azt is mondhatjuk, hogy a szívedben otthon vagyok. A határvonalakat nem tudjuk egész élesen megrajzolni, mert a ház vagy a lakás, ahol lakunk, a társunk szívéből beszél. A feleség és a férj szívéből beszél. A lakás, amelyben élünk, a szívünk kibővítése. Erről remélem majd beszélünk. Most valami másra gondolunk. Itt van a házastársunk, és azt mondhatjuk, hogy nála otthon vagyunk.

Vannak olyan emberek, akik ilyen vonatkozásban különleges kegyelemmel vannak megáldva. Ez abban áll, hogy szívükben sok embernek otthont tudnak adni. Különböző küldetési kegyelmek vannak. Van az oktatás, tanítás kegyelme, a bölcsesség kegyelme. Ezek a férfiak és nők az alapító bölcsességébe vezetik a többieket. Van örömet hozó kegyelem, és az otthont ajánló.

Találkoztam egyszer valakivel családnapiakon; egy férfi, valahol a nagyvilágban. Egész keveset beszélt. Nem is tett fel kérdéseket. A beszélgetési körökben nagyon figyelmesen vett részt, de nem szólt egy szót se. A többiek azt mondták, nem tudjuk, hogy megtalálja-e az utat Schönstatthoz. Ma vezető személyiség. Most se beszél sokat, de olyan, mint egy csatában a torony, vagy egy fa, amibe bele lehet kapaszkodni. Nagy nyugalom árad belőle. Otthon érzi magát nála az ember. Elképzelhetjük, hogy a feleség elrejtve, biztonságban érzi magát nála. Látják, ilyesmit gondoltam, amikor az éves jelmondatot hallottam.

Azt mondom a másoknak, hogy a szívedben otthont szeretnék magamnak, és a szívemben otthont szeretnék adni neked. A külső körülmények változhatnak. Édesanyám férjhez ment, 3 évig volt férjnél, akkor a férje elment a háborúba, 5 évig a háborúban volt, és 9 évig Oroszországban. Volt egy társas összejövetel, édesanyámat is meghívták. Ott táncoltak, de édesanyám

nem. Azt mondta egy asszony: a férjének nincs semmi haszna abból, ha ön nem táncol. Azt válaszolta: De igenis, hogy van.

Ha azt mondom: Szívedben az otthonom, és az én szívem otthon a te számodra, akkor a távolság nem játszik szerepet.

Pihenünk egymás szívében

Kipihenem magam Nálad. Ezt gyakorolnunk kell. Régebben sokat beszélgettünk a beszélgetésről. Amit a beszélgetésről elmondtunk, itt van a könyvben¹. Most a hallgatásról, a kipihenésről beszélünk.

Mondjam ezt konkrétan? Azt mondja J. V.-nek: Meg akarok pihenni. V. mondja: Gyere, pihenj meg. Ez gyengédség nélkül megy. De természetesen ezt össze lehet kapcsolni a gyengédséggel. Az a fontos, hogy ki hol pihen meg. Ez 3 folyamat. J. megpihen V.-nél, 5-10 percig teszi. Azt mondja, egész kivagyok. V. azt mondja: Gyere, pihend ki magad.

Látják, egy pap nem teheti ezt meg egy nőnél, pedig ez tisztán lelki dolog, de nagyon szép. Kipihenem magam nálad. Szívedben az otthonom.

Második gyakorlat: V. megpihen J.-nél. Azt mondja V.: J., a gyermekek, és a schönstattiak, és a plébános, és... Mindenki akar valamit tőlem. És még családcsoporthoz is van, ők is akarnak valamit. Akkor J.: De a csoport az kettőnkre tartozik. V. azt mondja: Van fogalmad róla? Te elmész dolgozni, ők meg jönnek hozzám.

Hogy megy tovább? Egymásra nézünk, a gyermekek a hűtőszekrényben, beülünk a háziszentélybe. J. azt mondja: Gyere, pihend ki magad. Egészen fontos, hogy J. ne adjon magyarázatokat, ne oldja meg a problémákat. Nem magyaráz meg sok problémát, hogy a schönstattiakat így kell kezelned, a gyermekeket így kell, a másikat így, a szomszédokkal pedig így kell bánni. Természetesen erről is érdekes lenne beszélgetni. De fontos, hogy: Gyere, pihend ki magad. Ezt meg lehet tenni, 10 percre van szükségünk.

Ez olyan valami, amit meg lehet tanulni, automatikusan nem tudjuk. Egyszer komolyan fel kell tenni a kérdést: Tudok-e a férjem vagy a feleségem szívében megpihenni? Hányszor, milyen gyakran tettem meg 10 percen keresztül?

Ezen a helyen szeretnék egy lélektani vonatkozást, utána teológiai vonatkozást említeni.

¹ A családi élet és Kantenich József atya, Schönstatt alapítójának élete, Szent István Társulat, Budapest

Pszichológiai vonatkozás: Mi, modern emberek nagyon büszkék vagyunk. Ezért lehozzuk Istent a trónról. Ez természetesen nem megy, ezért mindenféle segítségre van szükségünk. Gyakran betegnek érezzük magunkat. Ha azt mondom, hogy kipihenem magam nálad, akkor ezzel azt mondom: Szükségem van Rád. Egyedül nem vagyok képes. A saját korlátaimról beszélek. Nem tudok mindent. Szükségem van Rád, azért, hogy egész legyek. Ez kölcsönösen érvényes. Gyakran úgy van, hogy a férfi és a feleség két különböző úton megy. Két különböző átélési területük van. Ez nem baj. Ez a modern élet. Újra meg újra egymásra találunk, amikor azt mondjuk: A szívedben megpihenek. Ezt gyakorolni kell.

Megvizsgálhatják, ki kinél pihent meg először. Nálunk, akik itt vagyunk, mindkét irányban megy. De ez nem mindenütt van így. Ha egy gyenge férfi erősebb nővel házasodik össze – ez nem jó, de sokszor előfordul –, akkor csak egy irányban megy. Ha a fiatal párokat látjuk el tanáccsal, akkor mondanunk kell, hogy mindkét irányban szükséges. De különbözőségek vannak a hangulati fekvésben. Azt mondom: Te, ki akarom pihenni magam nálad.

Ha ezt tudjuk, akkor kettesben is megpróbálhatjuk. Egymásnál kipihenjük magunkat. Akkor ugyanabban az időben apa és gyermek, anya és gyermek vagyunk. Ez megy. Létrejön egy eleven térség, ebben a térségben Isten is jelen van. Ezt a térséget szent térnek nevezhetjük.

Mi által jön létre ez a térség? Úgy jön létre, hogy kölcsönösen azt mondjuk egymásnak: Rád bízom az alvásomat. Ha valakire rábízom az alvásomat, az a bizalom legmagasabb foka. Ha alszom, és a másikra bízom magam, azt tehet velem, amit akar.

Azt mondjuk egymásnak: Kipihenem magam nálad. A kölcsönös tökéletes bizalomnak van egy jele, a tökéletes nemi odaadás. A német nyelvben erre a tökéletes nemi egymásnak adottságra van az a szó, hogy együtt aludni. Mondják ezt nálunk is? Együtt hálnak. Előfeltétele a tökéletes bizalom, és a gondolat, hogy egészen átengedem magam neked.

A testi folyamat akkor lesz igazán szép, ha a szellemit igazán tudjuk. Ezt lehet tanulni. Gyakoroljuk azt, hogy egymásnál kipihenjük magunkat. Ezt érezni lehet. A másikat testben észlelni lehet anélkül, hogy megérintenénk. Azt az áramlást, ami a másiktól jön felénk, ezt észlelni lehet, érezni lehet.

Néha érzem, amikor vonaton utazom, érzem nőként, hogy keresik a kapcsolatot, bár semmit se mondanak. Mit csinállok? Vizionlátásra, nem megy. Vagy: gyermekem, ezt lehet ugyan, de ez valami más. Kedves asszonyok, ha

én akarnék Önöknél pihenni, akkor itt az idő azt mondani, hogy viszontlátásra, vagy inkább a viszont nem látásra.

Konkrétan: Szívedben az otthonom. 10 perc egyik irányban, 10 perc másik irányban, negyed óra együtt. De kérem szépen, óra nélkül. Ezt lehet gyakorolni.

E mögött a megfontolás mögött az rejlik, hogy a világunkban hangsúlyeltolódás ment végbe. Magunk mögött hagytuk a racionalizmus korszakát. A kezdeti időkben az egységet kerestük a beszélgetésben. Ez jó, ez maradjon. De manapság erősen keressük az irracionális erőket. Az ezoterika terén nagyon erős. Mindenütt nagyon fontos, hogy azokat az áramlásokat, amik a levegőben vannak, érzékeljük.

Tömör foglalata annak, hogy mit csinálnak a schönstattiak: Mit csináltak ti schönstattiak, schönstatti házaspárok? Alszunk.

Emberi lényünk sötét oldala

És a sárkány fogva tartotta a szüzet, és jött Szent György, és megölte a sárkányt. Ez egy legenda. De van a Szent György. Van ez a sárkány. Mit jelent ez? Nagyon egyszerű. Az emberi lényünk sötét oldala. A mesék nevet adnak ennek a sötét oldalnak. A mesék a lelkünk mélyéről beszélnek. Megnevesítenek. Utat mutatnak, hogyan lehet úrrá lenni a sötét részen. Maradjunk Szent György példájánál.

A férfi számára annak a kérdése, hogyan bánik a szűzzel. Ha a szíve sötét mélyét követi, akkor zsarnok, sárkány, aki egyszerűen keresztülviszi az akaratát. Aki rabságban tartja a szüzet. Ahol az asszony már nem érzi magát szabadnak.

Mit kell egy ilyen férfinak csinálnia? Lovaggá kell válnia. Tehát ő is találkozik a szűzzel, de lovagiasan. Megvédi, nagynak látja, tisztelettel fordul hozzá.

Mind a két oldal jelen van. Bennünk, férfiakban ott a sárkány vagy a lovag. Ez nagyon finom formában jelenik meg sokszor.

Hogyan él meg a férjüket? Inkább sárkány vagy lovag? Mint nő, hogyan élem meg a férjemet? Érzem a hatalmát? Akkor is gyakorolhatja az erőszakot, ha egy szót se szól. Hazajön, és az újság mögé bújik. Ez is az erőszak gyakorlásának egy módja. Hogyan élem meg a férjemet? Előfordul a sárkány mozzanata?

De most más irányból is kérdezhetem. Megélem a sárkányt, a sötétet a feleségemnél is? Ott, ahol a férfit a sárkány és a lovag képében látjuk, hasonlóan két képet látunk a nőnél is.

Az egyik, aki lefelé húz. A görög mondában előfordul a szirének szigete. Innen jön a szirén szó. Ezek a szirének énekeltek, és a tengerészek odahajóztak a szigetre, és a sziklákon összetörték a hajók. Ez a sárkány női változata. A nő-sárkány nem gyakorol erőszakot, hanem elcsábít. És a férj kudarcot vall.

Ha egy kicsit körbe néznek, mi a nő másik képe? A királynő vagy a szűz, aki fölfelé húz.

Egyik oldalon a nő, aki lefelé húz, és akkor tönkremegy a férfi. Elvész benne az, ami nagy. Primitívvé válik. A másik oldalon a nő, aki fölfelé vonz. Ez a szűz, aki föléleszti a nagyot a férjében. Ez így van a házasságban is. Nagyon szép, ha a házasságban egy nő szűz. Mit jelent ez? Ha olyan, hogy udvarol neki a férje. Akkor a nő föléleszti a férjében a nagyot. A férfi udvarlása föléleszti a nőben a nagyot, és akkor a nő királynő lesz.

Hogyan élem meg a feleségemet? Olyannak élem meg a feleségemet, aki lefelé húz? Vagy olyannak, aki fölfelé? Szirénnek vagy királyi szűznek?

Hogyan élem meg a férjemet? Sárkánynak, aki erőszakos, azt tesz, amit akar, és nem lehetek rá befolyással, vagy lovagnak, aki felépít engem. Aki szolgál nekem anélkül, hogy nagyságát elveszítené?

A lelkünkben ott vannak ezek a sötét erők. Fennáll annak a veszélye, hogy félretoljuk ezeket a dolgokat, akkor a tudat alatt tovább hatnak. Rájöt-tünk, hogy van egy út ahhoz, hogy legyőzzük a sárkányt. A nőnek nem szabad engedelmeskednie a sárkánynak, hanem arról kell gondoskodnia, hogy a sárkány lovaggá változzon.

Előadódik az a helyzet, hogy akkor a férfi továbbáll, és máshol keresi rabszolgánőjét. Ekkor nála hatalmon marad a sárkány. A házastársi együtt-létről és együttélésről beszélek. Ne tévesszék szem elől, hogy keresztény családban is nagyon rossz dolgok fordulnak elő ezen a téren. A férj egy zsarnok, egy sárkány. Csak ő létezik, és mindig igaza van. Ennek megfelelően bánik a feleségével is a házastársi együttlétben.

A másik oldal, hogy egy királynői lény a feleség, egy szűz, akit újra és újra meg kell hódítani.

Itt eszembe jut az a nagyon szép kép a rózsával. Egy férfi meghódított egy nőt. Érzik, hogy ez nagy távolságon át is lehetséges? Koldusasszony volt, és a férfi rózsával ajándékozta meg. Ez lovagias tett volt, és jót tett az asszonynak.

Szívedben az otthonom. Szükségem van Rád, mint a lovagomra. Mert lovagom vagy, szívedben az otthonom. A férfi oldaláról: Királynőm vagy, szüzi királynőm. Szívedben az otthonom. A férfi a lovag és a gyermek.

Emberi természetünkről

Kicsit belenézünk az emberbe. Megfigyelünk háromféle természetet az emberben:

1. A testi, ez közös nálunk az állattal, zabálunk és a többi.

2. A szellemi természetünk, képesek vagyunk megismerni és szeretni. Azt mondhatjuk, ez érdekes, szép ez a kép. Tudunk szeretni, szellemi kapcsolatban maradni valakivel.

3. Az isteni, mert a jó Isten a szívünkben él, és mert Isten gyermekei vagyunk, ezért észre tudunk venni valamit, és Istenben szeretni tudunk.

Különbség van egyszer a test és a szellem között. Különösen erős az a test törekvésénél, amikor valami hozzájön. Mindig két oldalt kell észrevenni. Befogadni valami újat, kapni vagy birtokolni. Egy oroszlán, amely jóllakott, jól érzi magát. Van, ami ennél is szebb, az a vadászat és a zabálás. Ezt mi emberek is érezzük. Kapunk valamit, befogadunk valamit, valami jön hozzá. Ez a folyamat élményszerűen nagyon erős. Persze, hogy az is szép, amikor jóllakott a test. Ez egy bizonyos pihenés, kipihenjük magunkat ebben.

Mit csinál némely asszony? Bevásárolnak anélkül, hogy szükségük lenne rá. Úgy tesznek, mint a régi rómaiak. Ettek, kihányták, és tovább ettek. Mert azt a folyamatot akarták még egyszer megélni, hogy bejön valami.

Ilyen van a szellemi és a vallási síkon is. A szellemi síkon: Nagyon szép, ha valami újat fedezünk fel. Van olyan típus, akinek mindig valami újra van szüksége, és amit már eddig is tudott, az unalmas. Ezek a kutatók vagy olyan emberek, akik fejlesztő részlegben dolgoznak. Még egyszer használni, amit már tudnak, unalmas.

Ez létezik a vallás területén is. Néha találkozunk Istennel. Ez a mozzanat, a találkozás szép. Nagy Szent Teréz megfigyelte magánál. Főnöknő volt a kolostorban. Elsőként ment a szentáldozáshoz, utána mentek a többiek. Megfigyelte magánál, hogy irigyelte a többieket. Megijedt, azt mondta, hogy itt van nálam az Úr, és irigylem a nővértársaimat, akikhez épp most jön. A következőt fedezte fel: A találkozás pillanata, amikor jön hozzánk az Úr, különösen szép.

Milyen megoldás lehetséges? Ajándékozzák el a kézitáskájukat, akkor vásárolhatnak újat. Ezt tréfásan mondtam.

Egy másik, fejlesszék ki az étkezés kultúráját otthon. Az evés nem csak táplálékfelvétel, hanem egy fontos folyamat. Kóstolják, időzzenek el annál, amit esznek. Szakítsanak időt az előkészítésre. A látóideg és az ízlelőideg között közvetlen összeköttetés van, ezért fontos, hogy az étel szép is legyen, akkor jobban ízlik. Abban a részben, amikor valamit magamhoz veszek, egy kultiválást gyakorolhatok, vagy primitívvé válhatok. Szép asztalt készítünk. Nagyon nehéz, ha sok munkája van valakinek. Akkor segítünk egymásnak. Ha sok gyermek van például, vagy mindketten állásban vagyunk, akkor mind a ketten dolgozunk a háztartásban is. Persze ezt az asszonyok jobban meg tudják tenni, de a férfiak megtanulhatják. Ne mondják azt, kérem szépen, hogy Tilmann atya azt mondta, hogy az asszonyok jobban meg tudják teríteni az asztalt. Segítünk egymásnak.

Hogy néz ki ez a szellemi síkon? Egy házaspár számára nagyon szép dolog, hogy szellemileg befogadunk valamit. Azaz ismeretre teszünk szert, időt szakítunk erre. Időt szakítunk a gyermekeinknél teendő megfigyelésekre, megfigyeléseinkre a munka világában. Elmeséljük egymásnak, amit megéltünk. Együtt megnézzük, amit az egyesek külön-külön megélték. Hazavisszük azt, amit felfedeztünk.

Ha azt mondom: Szívedben az otthonom. Én, a férfi dolgoztam egész nap. Hazajövök. Hazahozom, amit csináltam, láttam, és megmutatom a feleségemnek, mert szívedben az otthonom. Akkor a feleségem szemével megnézem még egyszer ugyanazt a dolgot. Ez nagyon szép folyamat. Azt, amit én éltem meg, megnézem még egyszer a feleségem szemével. Megélem azt, hogy a feleségem megnézi, és ez jót tesz nekem. Ezek nagyon finom lelki folyamatok. Ha azt mondom: Szívedben az otthonom, akkor ez azt jelenti, hogy újra meg újra hazajövök hozzád mindazzal, amit megélttem. Az élményeimmel jövök haza, a megtapasztalásaimmal. Ez mind a két irányban áll. Áll a férfi és a nő számára is. Ez a szellemi dimenzió.

Itt van egy kapcsolat. Egy nőnek, aki a megtapasztalásaival mindig hazajöhet, nincs szüksége arra, hogy olyan sokszor vásároljon. Megéli ezt a férjénél. Ez azt jelenti, kedves férfiak, ha időt szakítanak arra, hogy meghallgassák feleségüket, ha a feleségük újra és újra átélheti, hogy amit csinál, az értékes, akkor ez az asszony olcsóbb, kevesebbe kerül. Ha meghallgatják a feleségüket, az készpénzt jelent. Tréfásan.

A Gondviselésbe vetett gyakorlati hit útja

A vallásnál van itt egy probléma. Már mindentünk megvan, és mindent tudunk. És csak egyszer lehet szentmisére menni. Van egy tévút. Vannak emberek, akik hússzor akarnak szentáldozáshoz menni. Megértjük miért, csak az út hamis. Meg tudjuk érteni, mert a találkozás minden esetben szép élmény. Vannak, akik egyik templomból a másikba mennek, és meglátogatják a tabernákulumot, és otthon a férj és a gyermekek éhesek. Barátaim, nem, nem. A mi utunk nagyon szép. Ez a Gondviselésbe vetett gyakorlati hit.

Észre vesszük, hogy Isten állandóan beszél hozzánk. Felfedezzük életünk minden eseménye mögött Istent. Észre vesszük, hogy Isten tett valamit azért, hogy minket megérintsen. Isten szeretne megérinteni, és észleljük, hogy ezt megtette. Ez nagyon fontos üzenet. Schönstatt egyik üzenete, hogy Isten ott áll életünk eseményei mögött. Te itt vagy nálam, és e mögött a tény mögött a jó Isten van.

Nagyon fontos, hogy együtt ízleljük. Kentenich atya így mondja: ízlelni. Azért érdekes, mert az étkezéssel függ össze. Nemcsak az ételünket ízleljük. Nemcsak szellemi felismeréseket, hanem amit Isten ajándékoz nekünk, azt is. Ez érdekes. Ez az ízlelés területéhez tartozik. Nálunk nyugaton van egy reklám ilyen megfogalmazásban, hogy a fiatal ember mondja a lánynak: Ízlesz nekem. Most csodálkozzanak.

Tudjuk, hogy manapság az emberek túl sokat esznek és vásárolnak. A test átvette a személyiség irányítását. Kentenich atya nem azt mondja, hogy a megoldás a böjtölésben van. Nem azt mondom annak az asszonynak, aki 100 pár cipőt vagy táskát vásárol, hogy kevesebbet vásároljál, hanem megmutatom annak az útját, hogy hogyan kaphat valamit a szellemi és az isteni területén. Megmutatom, hogyan tud valamire szellemileg szert tenni. Érdeklődöm az élményei iránt, és megajándékozom az én élményeimmel. Mindkettőnknek vannak a jó Istentől jövő élményeink. Elmeséljük egymásnak, amit megéltünk, és másodszor megéljük a jó Istent, aki a társunk által, az élményei által megajándékoz minket. A Gondviselésről van szó.

Gondolom, hogy ezen a téren valamit tanulnunk kellene, mégpedig az isteninek az ízlelését. Időt kell erre szakítani. Nagyon primitív módon élünk. Lehet egyszerűen enni, harapni, rágni, nyelni vagy pedig lehet ízlelni. Ezt kell, hogy a jó Istennel tegyék. Mondták már a jó Istennek: Ízlesz nekem? Ez is már egy kis forradalom. Észre veszem Őt egy esemény mögött. Akkor vége, de amikor Isten egy teremtmény által megérint engem, ebben van valami különlegesség, olyasmi, mint egy íz. Isten megérint egy táj által. Ennek

a tájnak van egy bizonyos lelki íze. Ha kimegyek, e mögött a táj mögött a jó Isten van. Nagyon szép ez az erdő. Megeszek egy ételt, talán palacsintát vagy valamit. Mögötte a jó Isten van. Találkozom a társammal. Érzem a léggört.

Az, amit a beszédünkkel kifejezésre tudunk juttatni, vagy amit közlünk egymással, az szegényes! Szeretném, hogyha nemcsak amögött fedezzük fel a jó Istent, amit szóval ki tudunk fejezni. Érezték már, hogy a jó Isten így csinált? Ilyen finoman? Finom lelki kapcsolatot keres velünk. Ez az. Velünk is csinál így a jó Isten. Olyan sok mindent kaptunk. Isteni ízről van szó.

Mit csinálnak a schönstättiak? Ízlelik Istent. Észreveszik Isten ízét. Nem tudjuk használni ezt a szót, ízlelni Istent, de ilyen van. Ezt tanulnunk kell. Különbösen az áruházba mennek az emberek, és vesznek maguknak 100 pár cipőt. Egy új emberrel van dolgunk, és ez az ember az ízzel él. Keressük ezt az ízt az isteniben is.

A bizonytalanság megélése: igen, Atyám

Kedves családjaim! Sok bizonytalanságot élünk meg, és ha jól látom, ez még erősödni fog. Növekedni fog a bizonytalanság érzése. Ennek egyszerű oka van. Az ember lényegéből fakadóan bizonytalan. Nem saját magunk alkottuk magunkat, hanem teremtmények vagyunk. Ezért nincs a saját bensőnkéből fakadó biztonságunk, hanem, mint teremtmények, Istenre irányulunk. Istentől jövünk, és Érte létezzünk. Két dolog van, aminek a jó Isten közvetlenül részese: a létrejöttünk, eredetünk és a célunk. Ezt mindig is tudtuk. De valami más fontosabb. Isten a mi jelenünk. Isten nélkül nem is maradhatunk életben. Ő állandó kapcsolatban szeretne velünk lenni. Fel is fedezhetjük az események mögött. Ha már nincs valakinek Istene, akkor marad a bizonytalanság, és a szív nyugtalansága.

Van egy szólás nálunk, a vulkánon táncolás. Ha valaki különösen könnyelmű vagy elbizakodott, az ilyen magatartást így nevezzük. Az emberek a vulkánon táncolnak, nem annak ellenére, hanem azért, mert ott vannak. Nincs már meg a biztonságuk, nyugtalanok. Ez mintegy filozófiai bizonytalanság. Ehhez a mindennapok meghatározott problémái kötődnek. Ezt a területet csak meg kell érinteni, és az egész ember bizonytalan lesz. Nincs logikája. Valamilyen hír, egy szó megérinti az emberek metafizikai félelmét. Azt, ahol az ember a semmihez közel van. Jó, ha tudja, hová megy. Bármilyen buta dolog elégséges, bármilyen irracionális dolog, pl. hogy a világ végéről

beszélnek. Ezt a helyet érinti ez a szóbeszéd, ahol az ember bizonytalan. Ez a hely létezik nálunk. Ha valaki érzékeny, ezt még szóbeszéd nélkül is érzi.

Számolniuk kell azzal, hogy észleljék azt a helyet, ahol közel vannak a semmihez. Ezt érzi néha az ember, és akkor fél. A félelem általában valami konkrét dologra vonatkozik, a szorongás nem konkrét. Ha szorong, akkor egyáltalán szorong. Itt érinti meg az ember saját magában a semmit. Az érzékeny emberek gyakran érzik magukban ezt a semmit. Ez elég nehéz és nagyon-nagyon fáj.

Miért? Mi a bizonytalanság értelme? Isten meghív bennünket, és azt mondja: Én hordozlak téged. A próféták életérzése általában ez volt. Az Ószövetségben a prófétáknak ezért mondja az Isten: Ne félj, veled vagyok! Előfordul, hogy a jó Isten ezt egy ember által mondja. Az eszköz, amely által Isten azt mondja nekem: Ne félj, Veled vagyok, a házastársam. A házastársam támasz számomra, biztonságot nyújt. Mögötte felfedezem a jó Istent. Természetesen Isten más eszközt is választhat magának. De gyakran van ez így. Támaszok vagyunk egymás számára.

De számítaniuk kell rá, hogy ez nincs mindig így. Néha egyszerűen megmarad a bizonytalanság, és akkor elajándékozunk magunkat a jó Istennek. Ez nagyon fontos. Amikor félünk, természetesen adhatjuk a kegyelmi tőkébe. Ezt a fogfájásnál is megtehetem. De fontosabb a jó Istennek való önátadás. Az értelme az, hogy beletalálunk a jó Istennel való közösségbe. Ez nagyon szép megtapasztalás. Azért félünk, mert Isten a szívünket akarja, kapcsolatban akar velünk lenni, mert szeret bennünket. És újra és újra minden lehetséges dolgot elvesz tőlünk. Azt mondja, hogy én szeretnék a mindened lenni.

Gondjaink vannak a gyermekeinkkel. Azt mondom: Neked ajándékozom a gyermekeket. Tégy velem, amit akarsz. Nem tudom mi lesz az egészségemmel. Azt mondom: Neked ajándékozom magam. Azaz a szeretet akkor növekszik igazán, amikor az emberi biztonságunk elveszik. Ezzel már nem az óvodában vagyunk. Ez már a keresztény élet gimnáziuma vagy egyeteme. Ez növekszik, nem csökken. 20 év múlva azt fogjuk mondani: Tilmann atya, ha ezt tudtuk volna, amikor először mondta 20 éve, elmentünk volna. Ez növekszik. A félelem, a fájdalom, a magányosság, és a jó Isten iránti szeretet növekszik. Ne ámítsuk magunkat, a jó Isten szeretetének vagyunk az eszközei.

Egy személyes szó. Néhány héttel ezelőtt meghalt a nővérem. Olvasok a naplójából. Az utolsó 8 évben vezette a naplóját. Egészen egyszerű. Min-

dent odaajándékozott, és nagyon-nagyon szenvedett. Nagyon ritka betegsé-
ge volt, egyre több fájdalommal, és mindig mindent odaajándékozott a ke-
gyelmi tőkébe. Sokszor a családjáért, a férjéért, gyermekeiért, Tilmannért és
a feladatért. Valószínűleg értünk is. Egyszer azt olvastam, Tilmann most
Magyarországon van. Ez növekszik, nem lesz kevesebb.

A mi válaszuk: Igen, Atyám. Itt van az, ami fáj, és mögötte a jó Isten.
Ezzel a jó Istennel beszélünk. Ez nagyon szép, mert akkor a szívünk nyuga-
lomban van. De ez fáj, nem baj. Így lesz életünk gyümölcsöző.

Mi tehát a bizonytalanság értelme? Annak a bizonytalanságnak, ami a
szívünkben van, a földrengésre gondolva, a munkanélküliség, az egzisztenci-
ális gondok... értelme a jó Istenhez fűződő szeretetkapcsolat. Akkor a jó
Isten oldaláról másképp látjuk az embereket. A társunk a jó Isten szereteté-
nek ajándéka lesz. Mi is Isten szeretetének ajándéka leszünk az emberek
számára. Ha én magam minden mögött, ami nyugtalanít, a jó Istent látom, és
kipihenem magam a jó Istennél, akkor ezt a nyugalmat másoknak tovább tu-
dom adni. Nem futok egyik embertől a másikig, hogy telesírjam a fülüket,
akkor kipanaszkodom magam a jó Istennél. A szívem nyugalmaiból tovább
adok valamit.

Feszültségeink

Néhány szót még a feszültségek kapcsán szeretnék mondani. Az ember
egységet képez, de olyat, ami sok erőből tevődik össze. Vannak a test, a
szellem, és a vallásos erők. Ezek nem mindig egységeselek.

Ha reggel megszólal az ébresztőóra, fölébred a szellem. Fel akar kelni.
Örül az új napnak. De a test nem akar felkelni. Azt mondja, hogy nagyon
szükségem van az alvásra, különben nem tudok szellemi munkát végezni. Ha
még egy órát alhatom, sokkal jobban tudok dolgozni. Még nem világos, hogy
mit csinál az isteni bennünk. Lehet, hogy az isteni is azt mondja, ha tovább
alszom, az jelképe annak, hogy Isten kezében rejtve vagyok, otthon vagyok.

Ezek az erők nem mindig összeegyeztethetők egymással. Ismerek egy
asszonyt, aki minden nap szentmisére ment, és sose volt otthon, amikor a
gyermekeknek a reggelire szükségük volt. Az isteni benne a saját útját járta.
A szellemi élet a rövidebbet húzta, mert a társunk, a gyermek iránti szeretet
a szellemi életünkhöz tartozik. Előfordulhat, hogy az isteni az emberben a
saját útját járja. Természetesen ez nem bűn, de baj. A testét is elhanyagolta.
Jaj, ez a szegény test. Nem öltözött szép ruhákba, mert ez nem fontos. És

Schönstattba jött, és egyszer csoda történt. Elmengard nővér, a munkatársam mondta: Látja? Én is mindjárt észrevettem. Az asszony fodrásznál volt. Most sikerült. A fodrász volt a jele, hogy jó volt a munkánk.

Feszültség áll fenn az egyes erők között. A feszültség nemcsak hamis elmélet alapján van, hanem sokkal inkább hamis gyakorlatból fakadóan. Túl keveset alszunk. A felkelés időpontja rögzített, a tv pedig mélyen az éjszakába nyúlóan megy, tehát túl keveset alszunk, és agresszívek és érzékenyek leszünk. Nem lehet velünk rendesen beszélni. Gyakran a túl sok évvel kompenzáljuk. Az életproblémáinknak van kiegyenlítési lehetősége. Azzal egyenlítjük ki ezt a problémát, hiányt, hogy túl sokat eszünk.

Megkülönböztetést kell itt tennünk. Ez alkati kérdés is. Helytelen egy eszményi súlyról beszélni. Van a gömbölyded típus, a piknikus alkat, van a vékony, sovány, leptoszóm és atlétikus és keverék típusok. Ezért helytelen, ha mindenkire érvényesen ideális súlyt határozunk meg.

Nálatok Magyarországon is elkezdődik, hogy az emberek túl sokat esznek. Ekkor a test megragadja a szellem fölött az uralmat. Feszültség lép fel a szellem érdeke és a test érdeke között.

Van a másik oldal is, Németországban egyre több fiatal van, aki túl keveset eszik. Ez egy igazi lelki betegség. Soványsági szenvedély. Ez növekszik. Általában lelki problémával függ össze. Gyakran előfordul ez fiatal asszonyoknál, akiknek az apjukkal van problémájuk. Van egy probléma, amit mindannyian hordozunk magunkkal. Ott jön létre feszültség, amikor egy képesség a többit félretolva érvényre jut, és a többi emiatt hátrányt szenved. Ezért bizonyos harmónia a cél.

Mondok néhány általános dolgot:

Először is: gondoskodjanak mozgásról. Mozgok-e eleget? Mozog-e a társam eleget? Másodszor: Gondoskodjanak elégséges alvásról.

Harmadszor: Túlterhelt vagyok-e a munka által? Van-e olyan feladat vagy munka, ami szélsőségesen leterhel? Amire nem gondolok szívesen. Ezáltal feszültség jöhet létre.

Negyedszer: Ki tudom-e pihenni magam a társamnál? Ha nagyon nehéz a munkám, új erőt kaphatok, ha van egy ember, akivel tudok beszélgetni. Általában a jó Istennel is lehet néha. Ha szent vagyok, akkor természetesen a jó Istennel pihenünk, és új erő költözik a szívünkbe, de a társunkkal tudunk beszélni.

Ötödször: Van valami, amit szívesen csinállok? Amit szívesen csinálnék, de nem lehet, mert túl drága? Azt hiszem, arra, amit szívesen csinálunk, kell

pénzt szálni. A hobbink kerülhet pénzbe, vehet időt igénybe. Itt egy előadó házaspár. Kálmánéknak telefonálnak: Ebben az időben lehetne előadni. Kálmán: Nagyon szívesen, de csütörtökön este nem lehet. Mert csütörtök este tekézni mennek. Ez nagyon fontos. Mit tesztek szívesen? Ahol nincs meg az az érzésem, hogy ezt csinálnom kell. Ennek nem kell valami jámbor dolognak lennie, de lehet.

Ha én lennék az ördög, akkor akadályoznám Önöket abban, hogy találjanak ilyet. Azt mondanám: Többet kellene tévézniük, kevesebbet aludniuk, és helyette fél éjszakán át imádkozniuk kellene. Szükségük van valamire, ami jól tesz. Ha a társam tesz jól, annál jobb. Szükségem van szabadságra.

Menjenek el szabadságra! Mit csináljunk a gyermekeinkkel a szabadság alatt? Ezeket a kérdéseket meg kell fontolnunk. Egész egyszerű. Ha E. és K. szabadságra akarnak menni, K.-nak és Gy.-nek mondják, el akarunk menni 1 hónapra. Egyszer kóstolják meg, hogyan érzik 5 gyermekesen magukat. A másik kettő szabadságon lesz. Teljesen gyermek nélkül nem tudnak elmenni, mert különben belső feszültségek keletkeznek. Az a legfontosabb, amikor a bennünk lévő feszültségekkel bánunk, hogy hogyan tudok regenerálódni. Ez nagyon fontos.

Nálam két dolog van. Az erdőbe megyek, minden nap legalább 1 órát, de általában többet. Most kicsit nehéz, mert hó van. Mindenki látja, hogy szenvedek. Beszélék a jó Istennel, és naplót vezetek. Nekem is fontos. Olvasok Kentenich atyától. Mindegy, hogy mit, csak Kentenich atyától legyen. Számomra egy gyógyszer ő. De Önöknek nem kell így csinálniuk. Mindenkinek magának kell kitalálnia. Sétálni minden nap, naplót írni minden héten, olvasni Kentenich atyától minden héten... Mivel nem vagyok rendszerető ember, ebben nem vagyok németes, néha 10 napig vagy 2 hétig is eltart, amíg beírok a naplomba. Van, amikor nem tart ilyen sokáig. Van, amikor naponta.

Mi által regenerálódnak?

Mesélünk Istennek

Kedves családjaim! Szívedben az otthonom. Egy ember szíve az életünkben mindig Isten szeretetének a képe. Így látja ezt az egyház is, akkor, amikor a Szűzanyáról beszél. A Mária-mise könyörgésében olvastuk: Engedd, kérünk Úr Isten, hogy mi, a Te szolgálád testi és lelki jólétnek örvendhessünk, és a Boldogságos, mindenkor Szűz Máriának dicsőséges közbenjárására a jelen szomorúságaitól megszabaduljunk, és örökké tartó örömet élvezzünk.

Ezt általában helytelenül értik. Időbeni sorrendként értelmezik. Itt beszél a jelen szomorúságáról és az örökké tartó örömről. Most a következő fontos. Ez az örökké tartó öröm már elkezdődött. Ha a Szűzanya itt van nálunk, ez ugyanaz a kapcsolat, mint ami a mennyországban lesz. Nem új ismeretség lesz a mennyországban, amire szert teszünk. Hanem úgy találunk ott egymásra, úgy találkozunk, mint régi ismerősök. Ezért ajándék, hogyha érzékelés-kapcsolatban tudunk lenni a Szűzanyával. Azaz, ha közöljük vele azt, amit megéltünk. Elmeséljük neki, amit megéltünk. Itt nem információközlésről van szó, hiszen a Szűzanya tudja, mi történt velünk, hanem kapcsolatról.

Ez a jó Istenhez fűződő kapcsolatra is áll. Persze, hogy mindent tud a jó Isten, de ha valamit elmesélünk Neki, ha elmeséljük, hogy mit éltünk meg, akkor kapcsolatot hozunk létre saját lelkünk és a Jóisten között. Kapcsolatba hozzuk Vele azt, ami bennünk van. Ennek az eszköze az elmesélés.

Ezt kettesben is lehet csinálni. Beülünk a háziszentélyünkbe, és elmeséljük, hogy mit éltünk át. Akkor egyre inkább otthon vagyunk a Szűzanya szívében. Ezáltal kicsit leképeződik az, ami a Szent Családban történt. Ez nagyon érdekes.

Jézus a Mennyei Atya megszólítására olyan szót használt, ami szokatlan volt. Arámul mondta: Abba. Ez becéző, a gyengédség kifejezése. Kb. azt jelenti: apu. Azt kérdezzük, hogy jön ehhez Jézus? Két dolog jön össze: a gyermekség megélése, és az atyai mivolt megélése. A gyermeki mivolt megélése az anya karjában történt. Az apát Szent József személyében élte meg. A belső tartást, amellyel Jézus később a Jóistenhez fordult, ezt a gyermeki tartást a Szűzanya karján tanulta. Józsefben, az apjában, a Jóisten képével találkozott. Később Istent úgy szólította meg, mint Józsefet annak előtte: apu.

Még sokáig fog tartani, amíg az egyház úgy tud beszélni, ahogy Jézus.

Bizonyos gondolkodásmód érezhető az egyházban, és ez nagyon veszélyes. Azt szeretnék, ha a jó Istenhez fűződő kapcsolat mentes lenne az érzéktől. Mivel az érzésnek az egyházban nincs már helye, ezért az érzés járja a saját útjait. Szentimentalitás útját járja a slágerekben és egyéb énekekben. Vagy az érzések a vallásos síkon az ezoterika irányába vándorolnak, és a templomok pedig egyre üresebbek lesznek.

Ezen a ponton van egy feladatunk. Annak, amit egy gyermek az apjánál, anyjánál megél, a kedélyvilág megformálásának, nagy jelentősége van a jó Istenhez fűződő kapcsolat tekintetében. A gyermekeink jó Istenhez fűződő kapcsolatának eszközei vagyunk. Amit ezen a téren csinálunk, az több, mint amit egy pap a prédikációjával el tud érni. Azért, mert a gyermek élménye, amit apján, anyján keresztül kap, a lelke mélyére hat.

Csak marginálisan akarom mondani, hogy a gyermek megélése az anya szíve alatt kezdődik. Áteresztő képessége van (placenta), és a hangulat megjelenik a testi folyamatokban. Ha boldogok vagyunk, a testi folyamatokban is, a hormon adagolásánál lehet észlelni. Hasonlóképpen a rossz hangulat is érzékelhető testileg. Az ikrek érzik édesanyjuk hangulatait. Az édesanya hangulata jó, amikor az apa jó hozzá. Az apa befolyásolja az ikrek hangulatát. De van egy közvetlen, lelki kisugárzás is. Ha egy jó emberrel vagyunk együtt, azt érezzük. Érezzük a másik ember jóindulatát. A gyűlölet beteggé tehet. Ha a két kis élőlény szeretetet tapasztal meg, akkor előre örül a születésének.

Harcosokat nevelünk

Melyik a gyermek számára a legjobb iskola, melyik a legjobb tanár? Ez majdnem ugyanaz a kérdés, mint az első: Mi lesz a gyermekekből, ha a mi befolyásunkat már elvesztették? Mindkét esetben a gyermekkel törődés, gondoskodás, aggódás alapvonása van mögötte.

A válasz egész egyszerű: Farkasokat kell nevelni, nem kutyákat. Az idők megváltoztak. Korábban az egyház, az állam és az iskola nagy gondot fordított a gyermekekre. Gondoljanak bele, a hitoktatásban mennyi mindent adtak a gyermeknek.

Nálunk a keresztény társadalomban a gyermekeket, embereket arra kellett nevelni, hogy alkalmazkodjanak a környezetükhöz. Akkor minden rendben volt. Gondoljunk egy házőrző kutyára, Benjire. Nagyon kedves, szimpatikus, szép kutya. Mindig örülök, ha látom, de így nem megy. Azért nem megy, mert az így jó gyermek, az így jó ember nem tudja keresztülvinni saját akaratát. A mai keresztény embernek képesnek kell lennie erre. Ezért kell farkasokat nevelni, és nem gyenge jó gyermekeket. Meg kell tanítani a gyermeket a harcolásra.

Ez ma nagyon szép megtapasztalás volt. Itt volt ez a kisfiú, 4 éves, és nem akarja azt, amit én. Ő a jövő kereszténye. Aki most nálam igent mond, 15 év múlva a cégben is igent mond. Az alkalmazkodás a régebbi kor eszménye volt. Ha kis harcost nevelnek, nem szabad mutatni, hogy a szívünk nevet, amikor harcolunk. Ezt nem mutatom, és komolyan harcolok. Ekkor növekszik ez a típus.

Ha 15 éves lesz, természetesen elmegy a családból, de bárhol lesz, harcol. És természetesen 15 éven keresztül befogadja a család keresztény életét, és kint azt mondja, amit otthon hallott.

Normális, hogy a gyermek azt, amit az utcán hallott, otthon mondja a szülei előtt. Kipróbálja, mi az igazság. Akkor elmegy, és kinn ugyanazokat az érveket mondja, amit Önök otthon mondtak. Amikor a gyermekek a kamaszkorba kerülnek, mindent vegyünk komolyan, amit mondanak. Éjszakába menően vitatkozunk velük. Aztán kimennek, és a mi érveinket használják. De nem áruljuk el, hogy ezt tudjuk, hanem harcolunk velük egy ügyért, egy dologban. Az sosem szégyen, ha egy apa azt mondja: Ezt nem tudom. Ez nem szégyen. Megértették ezt?

A fontos az, hogy már most minél több önállóságot adjanak a gyermeknek. Mit vegyek fel, milyen öltözetet? – kérdezi a 8 éves kislány. Mindenki okos, és a gyermekeink sem buták, a 8 éves kislány tudja, mit kell felvenni. Valószínűleg az nem jó, ha az apa veszi ki a ruhát. És drága. Ez a tied. Ha nyáron egy téli kabátot vesz fel egy intelligens gyermek, mennyi időre van szüksége, hogy észrevegye? Talán néhány órára, és észreveszi, hogy túl meleg. Ha 8 éves lányomat augusztusban télikabátban kiengedem, akkor érett nevelő vagyok.

Gondoljanak arra, ahová a gyermekek egyszer bekerülnek. A legfontosabb tulajdonság, amire a gyermeket ránevelik, az a képesség, hogy egy szellemi harcban keresztülvigyék azt, amit ők akarnak. Különben 15 évesen kidőlnek. 15 éves korára tudnia kell keresztülvinni az akaratát. Vagy 12, 14, 18 évesen. Ha az osztályban vasárnap talán egy valaki van, aki elmegy szentmisére, hol tanulja meg a gyermek a harcolást? Amikor a kislánya 17 éves, ő az egyetlen, aki nem aludt együtt fiúval. Hol tanulja meg a lány a harcolást? Ha 35 éves, ő lesz az egyetlen házas asszony, akinek nincs a férjén kívül barátja. Ha neki is, mint közöttünk többeknek 5 gyermeke lesz, akkor a 2 százalékhoz tartozik.

A mai időben a kereszténynek nem a felebaráti szeretet a legfontosabb tulajdonsága, és nem valamilyen előny, hanem az a képesség, hogy a tömeggel szemben érvényre tudjon jutni.

Azért a szívemben örültem, amikor valaki azt mondta: Tilmann atya doppingol. Barátaim, akik itt vagyunk, ezt mindannyian tudjuk. Amikor mentem és kávéztam, akkor mondták: Tilmann atya doppingol. Ez a velem való bánásmódra is érvényes. Olyan emberek legyünk, akik tudnak harcolni, különben holnap nem leszünk már itt.

Most jön valami egészen szép dolog. Erős szülőknek gyakran gyenge gyermekeik vannak, mert mindig gondoskodnak róluk. Olyanok, mint a kótlóstyúk, amelyik kiskacsákat keltett ki. A kiskacsák odamennek a tóra, és

úsznak. A kotlós kipróbálja a vizet, de nem megy neki, és a parton le-föl szaladgál. Ez a keresztény szülők képe.

Fontosak a férfiak. Mi, nők, otthon mindent az ellenőrzésünk alatt tartunk. Általában erősek vagyunk, vezető típusok. Tudjuk ezt, de nem mondjuk. Egyszer nagyon szép volt. B. atya nagyon jó nevelő volt. Már meghalt. Sok fiút, papot nevelt. Nagyon erős embereket. Egyszer beszéltünk erről a témáról. Azt mondta: az asszonyok erősebbek a férfiaknál. Látszott, érezhető volt, hogy nem tetszett ez neki. De ez van.

Ezt azonban nem tudja a nő jobban. Nem tud harcosokat nevelni, mert nem enged elég szabadságot. Túlságosan gondoskodik. Kedves férfiak, ez fontos. Mondják újra meg újra a feleségüknek: Engedd, hogy hadd menjen! Persze, ha télen kabát nélkül megy ki az utcára, beteg lesz. Kinek lesz ez munka? Ennek ellenére engedjenek nagyobb szabadságot. Férfiak, gondoskodjatok nagyobb szabadságról. Gondoskodjanak veszélyekről.

Egyszer egy sátortáborban 9 sérültem volt. Mindig, amikor nehéz volt valami, kórházba mentünk. Két-három gipsz.

A végén, a befejezéskor jöttek a szülők a gyermekeikért. Színházat játszottunk. Volt ott egy orvos, és asszisztens, telefon. Akkor jött az egyik, kibicsaklott a lába. Mondja az orvosnak: A fáról, 3 méter magasról leestem. Hol? A schönstatti fiú sátortáborban. Megkapta a kötözést. Jött egy másik valaki. Eltört a karja. Igazi gipsz volt rajta. Semmit nem találtunk ki, minden konkrét volt. „Mi volt?” „Szerepjátékot játszottunk, és ott harcoltunk.” „Hol volt?” „Schönstatti fiútáborban.” Jön a másik: „Fáj itt valami, doktor úr.” „Mi volt?” „Harcunk volt a fiútáborban, mindenki mindenki ellen, és valaki ráugrott a lábával a mellkasomra.” „Hol volt?” – Most már az orvos kérdezte: „A schönstatti fiútáborban? Talált?” „Igen, igen.” Így jött az egyik a másik után, mind a kilencen. Az utolsó is elment, és az orvos felvette a telefonkagylót. „Rendőrség? Nagyon veszélyes a schönstatti fiútábor. Ott gyakorolnak a terroristák.”

Ez nagyon fontos, mert holnap egy körben nevetni fognak azon, hogy valaki nem látott egy piszkos filmet. Azt fogják mondani: Aha, te egy jó gyermek vagy. Akkor, ami azután következik, azon fog eldölni, hogy részt vett-e az illető egy ilyen harcban, ahol mindenki mindenki ellen van. Ez a mai élet! Egy keresztény vagy tud harcolni, vagy nem keresztény.

Még egy válasz arra a gondra, hogy melyik a gyermeknek a legjobb iskola és a legjobb tanár. Amit mondok, az egy hangsúly. Háromszáz évvel ezelőtt nem ezt mondtam volna. De most ezt mondom: Ez nem fontos. Nem

fontos a legjobb iskola, a legjobb tanár, hanem fontos a legjobb fiú vagy lány. Persze nem küldjük a gyermekeinket egy kifejezetten rossz iskolába. Persze nem küldjük egy kifejezetten rossz tanárhoz. Természetesen kell gondoskodni. De fontos, hogy a gyermek megtanuljon önállóan dolgozni.

Amikor 10 éves voltam, és először mentem sátoztáborba, az édesanyám kérdezte: „Tudod, mire van szükséged?” Azt mondtam: „Igen.” Ő: „Jó.” Ez volt minden, amit édesanyám a csomagolásnál segített. Felmentem a padlásra, ott volt a hátizsák. Kiválasztottam, és beletettem, amit akartam. Elkészítettem. Mindennap legalább egyszer kicsomagoltam és vissza. Három hétig minden nap. Az édesanyám látta. Láttam, hogy jó lenne, amit édesanyám mond, de én így döntöttem. Ő nem szólt bele. Ettől az időtől kezdve minden bőröndöt magam csomagoltam. Az életem folyamán sok bőröndöt összecsomagoltam. Egészen ritkán fordul elő, hogy minden benne van. Valami mindig hiányzik.

A kis farkasra kell gondolniuk. Önállóan kell lennie. Egyedül kell döntenie. Harcolni kell tudnia. Vannak anyukák, akik azt mondják a gyermeküknek: „Vigyázz az úton!” Nem tudom, hogy ezeknek az anyáknak milyen gyermekük van. Azt képzelik, hogy a gyermeknek az a szándéka, hogy az első autó elé dobja magát? Az általános aggodalom szavait ne használjuk. Azt mondom talán a fiaimnak: „Ha más gyermekeket elversz, akkor gondoskodj kérlek arról, hogy az orvosi költség ne legyen túl magas.” Ne kerülje el a figyelmüket, hogy Önök még egy másik világban nőttek fel. Nem az a célunk, hogy egy szeretet nélküli gyermek nőjön föl, hanem olyan ember lebegjen a szemünk előtt, aki keresztül tudja vinni, amit akar.

Volt a lelkivezetésemben egy fiatal fiú. Húsz éves, okos és katona volt. Azt mondta nekem, hogy a villamosban nem állt fel, hogy egy öreg hölgynek átadja a helyét, mert félt attól, hogy a többiek kinevetik. Ha ma valaki szeretni akar, tudnia kell harcolni. Különben nem szeret, ülve marad. Ha mindenki szidja azt, aki nincs jelen, akkor ki fogja megvédeni? Egy jó gyermek nem, ő alkalmazkodik a többiekhez. Ha a nagyszájúak serege a nő méltóságát megsérti egy közösségben, ki fogja megvédeni? Csak olyan valaki, aki harcolni tud. Ha a munkatársak között valaki a főnökét szidja, ki fogja a főnökét megvédeni? Nyilvánosan vétkezik a szeretet ellen. Senki nem harcol a szeretetért.

Barátaim, mi, keresztények, túl jók vagyunk. Nagyon sokan vagyunk ebben a társadalomban, de a nyilvánosságot a rosszak tartják a kezükben. A keresztény katolikusok nálunk, Németországban nagyon jó emberek. Mind-

annyian megfizetik az adójukat. A diákok elkészítik a házi feladatukat. Katolikusok és keresztények, de nem harciasak. Ez másik típus. Ezért adjunk több szabadságot, és kicsit harcoljunk a fiatalokkal.

Olvastam egy történetet egy könyvben, űrhajóról szólt, ami idegen égitesteket akart elfoglalni. Tönkrement az űrhajó. Az űrhajó egy részében kupolát építettek, amiben laktak, mert a bolygó lakói vadállatok voltak. Foguk volt és karmuk. Megöltek mindenkit, az emberek nem tudtak ezen a bolygón élni. De sok tudós volt ebben az űrhajóban, és egy zseniális programot fejlesztettek ki, hogy a saját lényüket megváltoztassák.

A történet egy házaspárról mesél. Kis elhúzható ablakon keresztül oda láttak, ahol a gyermekek voltak. Ez már a negyedik generáció volt. Ők már olyanok voltak, mint a vadállatok. Olyan intelligensek, mint az emberek, de olyan vadak, mint a vadállatok. A házaspár is már elég vad volt, de látták a kisfiukat, aki jó erős volt, mint egy állat. A bolygó lakói mindig karmolták ezt a kupolát, ahol laktak. Ezt mindig hallani lehetett. Egy nyíláson keresztül beengedtek egy ilyen vadállatot a saját gyermekeik közé. És csak 10 másodpercig élt. Tehát sikerült a program. Barátaim, ez Schönstatt.

Még egy másik példa: A dachau koncentrációs táborban volt. A koncentrációs táborokban voltak a foglyok közül is előjárók. Volt egy-egy szobának, egy-egy barakknak és az egész tábornak is fogolyparancsnoka. Az egyik ilyen fogolyparancsnok ott volt a beérkezők blokkjában, amikor Kentenich atya Dachauban érkezett. A papokat külön kezelték. Azt mondta a beérkezett papoknak: „Itt durva körülmények uralkodnak. Másképp van, mint otthon nálatok. Ha valaki kenyeret lop, holtra verik. Ez a rend. (A foglyok között ez szabály volt.) A Jóistent pedig elfelejthetitek. Különbösen is, egyikőtök sem látta a Jóistent. Vagy Te már láttad?” – kérdezte Kentenich atyát. Kentenich atya válasza: „A Jóistent nem láttam, de azt hiszem, hogy itt az ördögöt lehet látni.”

Akkor ez a főnök ment a papokhoz, a papi barakkba. Szívesen tartott kapcsolatot a papokkal. Azt mondta: „Manapság már nem jönnek személyiségek a táborba. Ez a mi időnkben még másként volt. De ma újfent érkezett egy, és azt mondta, hogy itt lehet látni az ördögöt. Ez egy személyiség.”

Amikor a foglyokat beszállították a koncentrációs táborba, fényképet készítettek róluk. A székéből, amelyikre le kellett ülniük, kiállt három szög. És a foglyok felugrottak. Kentenich atya ülve maradt. Az SS-katona bosszankodott, mert nem sikerült, amit akart, és ordított. Következő nap az életük történetét kellett leírniuk az újonnan jött foglyoknak. Ez az SS-katona

ott járt le-föl. Oda-odanézett, mit írnak az egyesek. Amikor Kentenich atyához ért, Kentenich atya azt mondta neki: „Tegnap miért ordított olyan szörnyűségesen?” Erre a katona behívta a szomszéd szobába és elmesélte az élettörténetét.

A Milwaukee-ból való hazatérése¹ után volt, miután 14 évig ott volt száműzetésben. Egy bíborossal beszélgetett. Nagyhatalmú ember volt, a szerzetesrendek kongregációjának vezetője. Kentenich atya azt mondta neki: Az életem folyamán kb. 20 évig fogságban voltam. 4 évig a nemzetiszocialistáknál, 14 évig az egyháznál. Egy lélegzetvétellel mondta. Azt mondta a bíboros: „Felejtstük el!”

Sok szeretettel nagyon bátor lehet valaki. Ez a célunk. Ezen lehet dolgozni. Ez kell, hogy a célunk legyen. A nevelésben nem az a célunk, hogy alkalmazkodjunk, hanem a belső szabadság, az önállóság. Az a képesség, hogy keresztülvigyen valamit. Harcos legyen.

A gyökerek

Istenünk beszél velünk a körülmények által. Olyan világ van előttünk, melyben az embereknek már nincsenek gyökereik.

Ez a keresztény emberekre is érvényes. Ez a világ már nem keresztény.

Az emberi életre érvényes. Az emberek életkörülményei állandóan változnak, ezért nehéz gyökereket vernünk oda. Természetesen a televízió megpróbál az embereknek erre az igényére, hogy otthont szeretnének, tekintettel lenni. Sorozatok vannak, ugyanazok a személyek lépnek fel. Már ismerjük őket, bizalmas kapcsolatban vagyunk velük. Tudjuk, hogyan reagálnak. Ez önmagában véve jó dolog. Nem a tartalomról beszélek, hanem a lélektani kihatásról. Itt olyan valami jön létre, mint kötődés. Fiatal személyek néha klubot alakítanak, és eljártsszák azokat a szereplőket, akiket a sorozatban láttak. Ez is jó, mert ily módon folytonosság jön létre. De nagy általánosságban az életünkben a képek állandóan változnak.

Nem szeretnék újra meg újra gyakorolni, hogy egymásnál megpihennek, kipihenek magukat? „Nálam kipihenheted magad.” „Szeretném magam nálad kipihenni.” Szeretnék magunkat egymásnál kipihenni. Időt szakítunk egymás számára. Ilyesmire nem kell túl sok idő, hanem egy bizonyos képességre van szükség. Egy család erre ráállhat. Ha mi ketten a háziszentélyünk előtti padon ülünk, akkor a gyermekek tudják, hogy nincs rájuk szükség.

1 1965-ben

Meg fogják látni, hogy túléljük a gyermekek ezt. Vagy van egy bizonyos jel, amit ha egymásnak adunk, azt jelenti, hogy megpihenünk egymásnál, és ez nagyon rövid valami.

Ez a Jóistenhez való viszonyra is érvényes, ott is működik. Most bemutatam: cseng a telefon, „Tilmann atya”. Egy mély lélegzetvétellel odamegyek az Atyához, és azt mondom Neki: „Most igénybe vehetsz engem.” Attól függően, hogy milyen a hangulatom, azt mondom: Kíváncsi vagyok, most mit csinálsz velem. Vagy azt mondom: Velem megetheted. Ez egy egész rövid összeszedettséggel jár. Ez azzal is így megy, akit szeretek.

Magam előtt látom E.-t és K.-t. Látják, ők a rövid szemlélődés mesterei. A jezsuiták naponta 1 óra elmélkedést tartanak. E. erről csak álmodozhat. Ez nem megy. A jezsuitáknál van még 3/4 óra breviárium, és még fél óra szentmise. Ezért mindig azt mondja E.: „Mért nem lettem jezsuita.” Keressük az utunkat. Egyik gyermekünk a fürdőkádban, a másik éppen magyaráz neki valamit. Amit a gyermek mond, nagyon fontos dolog. Hirtelen a mellette levő szobában ordítás hangzik el. A következő most egész rövid idő alatt játszódik le. Így: „Atyám...” Gyermeket a fürdőkádból kivenni. Másiknak a karjába nyomni. Szomszéd szobába menni, és utána nézni, mi történt. A következő dolog történik ekkor. Isten érezteti az akaratát, amit épp most akar E.-vel. Ez nagyon kicsi. „Menj most át, és nézz utána, mi történt ott.” E. mondja: „Igen, Atyám.” Odamegy, és itt a jó Isten akarata történik ezekben a kis lépésekben. Ezt nevezi Kentenich atya az isteni akarat kommunikációjának, áldozásának. Általában a szentmisében van az áldozás¹. Emitt nem a kenyér jelében fogadjuk be Jézust, hanem az akaratában. Ez olyan, mint egy áldozás. Egyesülünk Istennel a kis dolgokban. Szép lenne, ha ezen dolgoznánk. Ez a templomban néha egyszerűbb, mint a nagy nyüzsgésben, de ezen dolgozunk.

Kentenich atyából mindig, mikor nálunk volt, nyugalom sugárzott. Az volt az érzésünk, hogy szívével egészen ott van a jó Istennél. Egy társammal beszélgetett ezekről a dolgokról. Ez a valaki nem tudta olyan jól megérteni. Kentenich atya azt mondta: „Látja, miközben Önnel beszélek, egész végig a Jóistennél vagyok.”

Hadd tegyek néhány megjegyzést arra vonatkozóan, hogy a jó Istennel való ilyenfajta kapcsolat az emberi életre hogyan hat ki. Nagyon jó kihatása

¹ A szentáldozás németül „heilige Kommunion”, a latin communio=közösség szó nyomán. Kentenich atya azt mondja, hogy a szentáldozáshoz hasonlóan, ahol Krisztussal egyesülünk, vagy Krisztust magunkba fogadjuk, lehetséges, hogy egyesülünk az Atya akaratával vagy magunkba fogadjuk az Atya akaratát.

van az emberi területre nézve. Ha olyan munkát végzünk, amit nem szeretünk, akkor ezt a munkát gyakran csak félig végezzük el. Tehát a szívünk nincs igazán benne. Azért tesszük, mert el kell végeznünk. A munkám mögött látom Istenemet vagy Jézust, aki mondja: „Hát Tilmann, nekem sem volt nagyon kényelmes a kereszt. De csináltam. Az Atya akarta. Te kiabálsz, mert itt ez a nem szimpatikus személy.” Akkor beszélünk vele. „Tilmann, ki vagy te?” „Természetesen, Jézus. Nem csak egy nem szimpatikus asszonyt küldhetsz, hanem egész sereget. Gyertek, barátaim.” Oda tudok fordulni a személyhez. A szívem nyugodt. Hirtelen örömet találok ebben a személyben. Ráadásul még nagyon szimpatikusnak is találok. A beszélgetés minősége javul azáltal, hogy egészen beállítom magam rá.

Tanulmányozok valamit. Olvasok egy papírt. Olyan sok papír van. Nem kellene mindjárt a papírkosárba tenni? Látom az Istenemet mögötte. „Jézusom, Te papír nélkül éltél. Nem tudod mi ez, mindig olvasni, olvasni, olvasni.” Akkor nevet. Talán mondja: „Ezért te a legnagyobb vagy.” „Jézus, kérlek szépen.” 10 másodperc elég. És olvasok. Az Istennel való találkozásból új erő jön létre, hogy oda tudjak fordulni, és tudjak foglalkozni a feladattal.

A bencés szerzetesek 3 óránként imádkozzák a zsolozsmájukat. Ez ugyanaz a módszer. A bencés programja: Imádkozzál és dolgozzál. Mi is ezt tesszük. Csak a szünet náluk nem 3 órá, hanem magától adódik. Típus kérdése.

Régebben az ember a jófeltételeivel volt előtérben. Az emberek jófeltételeket tűztek ki maguknak. Engling József ilyen típus volt. A végén azt mondta, óránként emlékeztetni akarom magam arra, hogy a jó Isten nálam van.

Van egy másik típus is, a spontán. Olyan, akit jobban a pillanat vezérel. A népeknél is megfigyeljük ezt. A németek talán inkább jófeltétel típusok, a magyarok jobban spontánul élnek. De a német fiatalok generációjában a spontánok vannak többségben.

Fontos hogy egy általános légkörről gondoskodjak. Szükségem van egy hosszabb időre is, amikor a jó Istennél vagyok. A bencések életmódjára vonatkozóan sok megtapasztalás van. Hogy néz ki a házaspár imaszünete, azt még nem tudjuk. Létezik ilyesmi? Nekem, aki nem élek házasságban, megvan az Istenem egész nap, reggel és este ott van a schönstatti atyák közössége. Délben is. De a döntő idő ebből napközben van. Hogy csinálják Önök? Van egy programjuk? Vagy az a programjuk, hogy állandóan keresik egymással és a jó Istennel a kapcsolatot?

Arról álmodom, hogy létrejőjön itt egy szellemi-lelki gyakorlat. Talán kezembe veszem a társam kezét, azt mondom: „Megint itt az ideje.” A má-

sik mondja: „Jó.” Kezet fogunk, és együtt vagyunk, és a jó Isten a közösségünkben van. Azt mondja: „Gyertek, szeretlek Benneteket.” És dolgozunk valamit, vagy tovább csináljuk, ami van.

Létezik ilyen rövid kapcsolatfelvétel a jó Istennel? Egyidejűleg rövid kapcsolat a társsal? Szívedben az otthonom. Ez kutatómunka. Lehet, hogy a minket követő generáció tudja ezt majd. A szerzetesek zsolozsmás ideje nem 50 év alatt jött létre. Amíg egy használható életforma kialakul, az időbe kerül.

Az a kérdésem: „Létezik egész rövid kapcsolatfelvétel napközben a jó Istennel?” Úgy, ahogy a bencések 3 óránként összegyűlnek, csak ez az együttlét nem 10 percig tart, hanem pl. egy telefonkapcsolat a férjemmel, aki a munkában van, és a kapcsolat 15 másodpercig tart. Ezen a ponton szeretném Önöket kérni, hogy csináljanak valamit. Keressük az idők jeleit.

A Schönstatt-mozgalom további kiépítéséhez

Szeretnék még valamit szólni a fiatalokról, akik az érési időszakban vannak. Ez a Schönstatt-mozgalom felelőseit érinti. A Schönstatt-mozgalom itt Magyarországon elkezdődött, de szervezetileg még nem kész. Azt jelenti, hogy nemcsak családmozgalomra van szükségünk. Itt van a családmozgalom. Vannak a fiúk és a lányok.

Bizonyos életkor után a gyermekek már nem tartoznak a családba. Szükségük van a hasonló korúak közösségére. Persze, hogy továbbra is otthon lakkak. Jó fiú és leány maradnak továbbra is, de elkezdődik a szülők felülvizsgálatának korszaka, és a fiatalok létrehozzák a saját világukat. A fiatalok világa egészen tudatosan elhatárolódik a felnőttek világától. A szülők csóválják a fejüket, és a fiatalok mindent jobban tudnak. Ez néhány ezer évvel ezelőtt is így volt, és a jövőben is így lesz. Ezért a Schönstatt-mozgalmunknak 2 ifjúsági szervezetre van szüksége. Ezek gyakran összedolgoznak.

Amíg ez nincs meg, addig nem tudjuk a gyermekeinket Schönstatthoz vezetni.

Ha a családok akarják ezt csinálni, akkor ez félresikerül. Németországban én veztem a fiúkat. Talán 3-4000-en voltak. Mindaz, amit a családokon keresztül próbáltam, az nem volt jó. Amikor a szülők azt mondták: „Atya, jöjjön, a mi fiaink itt vannak, akarnak valamit”, ez sose lett jó, mert a fiúk tudták, hogy a szüleik akarják ezt. Vizsgálatásra. Nagyon jól tudtam dolgozni a papokkal. Ez volt a legjobb. A végén 30 olyan papom volt, akik táborot tudtak tartani. Értik a problémánkat?

Második feladat, ami előttünk áll: a férfiak és a nők.

Egy egész sajátos légkör van, ha a nők maguk közt vannak. Nagyon szép volt, amikor Nurit nővér jött a Kahlenbergre. (Nurit nővér Németországban munkatársam.) Néhány nő innen Magyarországról is odament. Nurit nővér a magyar nőkkel is együtt volt egy órát, és beszélt nekik. Ezeket a nőket itt újra láttam, és egész érdekes volt nekem. Ezek a nők teljesen belemelkedtek. Nurit nővértől több, mint valószínű, nem hallottak mást, mint tőlem. Nem vagyok biztos benne, de valószínűleg. De egy egész más légkör volt. A női mivolt összesűrűsödött. Szükségünk van nőmozgalomra is.

A férfiaknál is így van. Néha a férfiak összejönnek. Beszélnek egymással, és érződik, hogy ez egy saját légkör. Kentenich atya azt mondja: „Szükségünk van férfi mozgalomra.” Ebben a férfi mozgalomban meg kell hódítani a hivatások világát. Nemcsak a házakban tudjuk az új egyházat felépíteni.

Természetesen kell papi mozgalom. Jó. De itt hiányzik valami nekünk. Családmozgalmunk van. Természetesen ez a lényeg, a fő dolog. De a többi dolgot hozzákeressük. Ha van egy víziójuk: „Hol szeretnék dolgozni? Miben telne örömem?” Akkor hagyják ezt a vágyódásukat jönni, hagyjanak teret neki. Számolhatnak azzal, hogy a Szentlélek a megfelelő hivatásokat ajándékozni fogja Önöknek. Ezért nem kell most szomorkodnunk. Ez most egy vízió, és ez elég.

Mit keresnek az emberek karácsonykor?

Belső békét, konfliktusok, problémák feloldását.

Szokásos hétköznapi rohanásból kikapcsolódást.

Jó Istenhez való közelebb kerülést.

Az emberekhez, házastárshoz, gyermekekhez, rokonokhoz, mindenkivel közelebb kerülést.

Meleget. Otthon melege is lehet.

Még mindig nagyon foglalkoztatnak a hajléktalanok.

Csöndet.

Együtt töltött időt. Gyerekeink is keresik, pl. társasjáték, együtt olvasás, sokat együtt lenni.

Keresünk egy olyan érzést, hogy szeretnénk örömet szerezni.

Ez a vágyódás, törekvés a Szentlélektől jön. Ennek a törekvésnek Isten beteljesedést akarna ajándékozni.

A karácsony körüli időkben az emberek belső béke után vágyódnak. Mit szeretne nekik Isten ajándékozni? Isten nem egyenletesen ajándékozik, úgy, mint egy öntözőkanna, vagy egy olyan folyó, amiben mindig ugyanolyan víz folyik. Isten különbségeket tesz. A korra vonatkozóan is. Vannak kegyelmi időszakok. Vannak olyan időszakok, amikor valamire számíthatunk. Olyan ajándékokat kapunk, amiket különben nem. Hasonlóan olyan helyek is vannak, amelyeken Istennel találkozhatunk. Vannak személyek is, akik által Isten különösen szívesen közli magát. Ha házastársam van, a jó Isten különösen szívesen beszél hozzám a házastársam által. Ha van egy gyermekem, akkor mondhatjuk azt, hogy Isten különösen szívesen beszél ez által a gyermek által.

Tovább gondolkozunk, és a szent időkre nézünk. Kívánjuk magunknak, hogy a problémákat megoldjuk. Hogy a hétköznapokból kiszakadjunk. A jó Istenhez közelebb kerülünk. Látják, ezt meg lehet tanulni. Mindennap egy kis karácsonyt ünnepelek. Mindent otthagytunk, ahol van, keressük egymást és megtaláljuk a jó Istent. Keressük a csendet. A jó Isten nagyon csendes. A csendben találkozunk velünk. Kíséreljék meg egyszer, most. Keresem magamban a csendet. Csak azt kell mondanom: „Itt laksz bennem.” Közben hallgathatom az előadást. Azt mondom: „Te nálam vagy, Istenem.” Belsőleg egész nyugodt leszek. A társamhoz is odafordulhatok, és azt mondhatom: „Kipihenem magam nálad.” Ez egy kis karácsony. Karácsonykor az egymással töltött időt keressük.

Képzelnék el magunknak egy olyan családmozgalmat, amelyben a családok megtanulták, hogy napközben egy kicsit kipihenik magukat egymásnál. Idő egymásnál. Akkor a karácsonnyal kapcsolatban létrejön, hozzákapcsolódik egy bizonyos melegség. Ehhez már nem kell mit mondani. Az otthon meleg. Ez egy nagyon szép gondolat. Most a nővel beszélek, akkor is, ha munkahelyen dolgoznak. A férfiak nem tudnak arról gondoskodni, hogy egy helység lélekkel átítatódjon.

Ma reggel mentem reggelizni. Az asztal meg volt terítve. Minden ott volt, de körülbelül egy kis káosz volt. Aztán jött a Rita. Beszélgettünk. Itt tett egy mozdulatot, valamit félretett, valamit odatett, közben beszéltünk. 3 perc után igazán szép volt. Mi, férfiak, ezt nem tudjuk, csak egy nő tudja. Szakítsanak időt arra, hogy az otthonukat szépen alakítsák.

Tovább megyünk és megnézzük, mi történik karácsonykor. A családtagokkal kapcsolatba lépünk, azokkal is, akikkel különben nem találkozunk. Ez érdekes, felhívjuk egymást telefonon, írunk egymásnak, kis ajándékot

küldünk egymásnak és történik valami. Egy egész ritka kapcsolat nagyon fontos lehet. Elidőzünk egymásnál.

Látják, karácsony olyan valami, mintha a normális egyéb időből kivág-nánk egy darabot és elidőzünk egymásnál. Természetesen ez minden nap le-hetséges egy kicsit. Megállni és elidőzni egymásnál. Azt szeretném, hogy itt egy bizonyos stílust fejlesszenek ki. Ezt feladatnak tekintjük. Dolgozzunk azon, hogy semmit se dolgozunk. Ez munka, nagy feladat. Kérem, barát-nóm, most semmit se csináljunk. Ez nem megy csak úgy magától, ezt több-ször, újra és újra próbálnunk, gyakorolnunk kell.

Azt is mondták, hogy karácsonykor a gyermekkorra emlékszünk vissza. Nem szeretnék ezt egyszer megtenni, hogy együtt emlékezzünk? Schönstatt-ban ezt utóízlelésnek nevezzük. Leülünk és emlékezünk. Először is van egy természetes lélektani oldal. Egy ilyen beszélgetés: „Tudod, még akkor...” És akkor visszaemlékezünk. Fölzárkózik az idő, és gazdagabbak leszünk. Visszanézünk és emlékezünk. A múlt egész gazdagsága bejön a jelenbe. A mai emberek egész kevés pillanatban élnek. Egész rövid időben, a mostani pillanatban. Ami régebben volt, azt elfelejtették. Ami ezután jön, az olyan, mint a felhők, azoktól viszont félnek.

A mi életformánkhoz hozzátartozik, hogy visszanézünk. Felidézzük a pillanatot és emlékezünk arra, ami korábban volt. Gyakran egész meghatá-rozott szerkezetben, ha azt mondjuk, hó és szánkózás, akkor jönnek a havas emlékek. Most egy lovas szánózásra emlékszem gyermekkoromból. Arra emlékezünk, ami szép volt. És arra, ami nem volt szép. Ezt engedjük jönni, és azt mondjuk: Ezáltal erősebb lettem. Ezt lehet. Lehetséges, hogy most feldolgozunk olyan élményeket, amik 30 éve történtek. Lehetséges. Öröm jön létre, ami akkor nem is volt. Ez a mostani pillanat. Volt egy rossz él-mény. Azt mondom: „Ezáltal növekedtem. Ez ma is egy kihívás számomra. Ez által az élmény által ma is az irgalmas Atyával találkozom. Ma is emlé-kezem ezekre a nehézségekre, amik edzések voltak.” Vagy azt mondom: „Ma ezt másképp csinálom.” Ez érdekes, de megy.

A saját múltunkat megváltoztathatjuk, ha felfedezzük az értelmét. Még az egész emberiség is megteheti. Az egyházatyák ezt tették. Krisztusra te-kintettek, és azt mondják: „Ádám bűne milyen boldogító bűn is volt.” Ter-mészetesen, ez nem mindig egyszerű. Kemény munka. A múltunk sötét dolgait olyan hosszasan megnézni, és beharcolni magunkat abba, amíg át-világít rajta Isten irgalmassága.

Karácsonykor a kívánságok beteljesülnek. Ezért vagyunk mi, emberek, hogy kívánságaink legyenek. Az embernek kívánságai vannak, mert mi, emberek, egy jövőre irányulunk. Elvárunk valamit a jövőtől. Szép dolog, ha a jövőtől, a társunktól, a jó Istentől elvárunk valamit.

Öröm az együttlét. Békesség, nyugalom. A béke ott van, ha igent tudok mondani arra, ami van. Síelés. Szükségünk van egy útra, tudnunk kell, hogy hogy tudunk regenerálódni, felüdülni. Szeretnek úgy, ahogy itt vagyok. Elfogadnak olyannak, amilyen vagyok. Gyakrabban kell a feleségüknek mondanuk, hogy szeretik őt. A nőknek szükségük van erre. A férfiaknak szintén szükségük van elismerésre és a szeretet jeleire.

Vannak férfiak, akik basák. Némely férfi basa. Ez nagyon rossz tud lenni. Némely feleség játszik ezzel. Elrontja a férfi jellemét. Elrontja a férj jellemét, ha mindig kiszolgálják. Egy feleségnek követelnie kell valamit a férjétől. Egy férfinak a felesége kívánságai után kell érdeklődni. Akkor a feleségnek ki kell mondania a kívánságát. Mondania kell valamit. A feleség szépsége kerülhet annyi pénzbe, mint a férj autója. De mi, férfiak, nagylelkűek vagyunk. Ezért kérdezzük meg ma is a feleségünktől: „Mit kívánsz?” Akkor karácsony lesz. A férfiak kívánnak valamit, és a feleségek is.

Jobban kimutatjuk az érzéseinket, mint különben. Ha ezt egy magyar mondja, mit mondjanak a szegény németek? A többi, ami itt van, arról már beszéltünk. Kifejezést adunk a szeretetünknek. Ez számunkra, férfiak számára fontos. Ez azok közé a problémák közé tartozik, amit nem könnyű megoldani. De szabad az érzéseinket, a szeretetünket kimutatni.

Ha az az érzésünk, hogy ide vonatkozóan túl keveset élünk át, akkor a jó Isten ezáltal arra emlékeztet minket, hogy tulajdonképpen Ő az, aki a vágyódásainkat beteljesíti.

Most még szeretnék rámutatni valamire. Nem minden időben ugyanaz a kommunikáció módja. Szükségünk van olyan valami rendszerre, amiben tudtára adjuk egymásnak, milyen a hangulatunk. Előfordulhat, hogy a lelkem olyan állapotban van, hogy nem vagyok képes mélyebb kommunikációra. Jön a társam, és mélyebb kapcsolatot keres velem, és elkerüljük egymást. Épp munka közben vagyok, vagy személyes aggodalmam van. A társam ilyen beszélgetést kezdene el: „Örülök, hogy vagy nekem.” Én meg azt válaszolnám legszívesebben: „Boldog lennék, ha a gyermekem elveszett cipőjét megtalálnám.” Gyakran nem esik egybe kettőnk hangulata.

Valami útra van szükségünk, hogyan tudjuk ezt egymással megértetni. Mondhatom: „Szeretlek?” „Kérlek, most ne.” Vagy mondja: „Most mondhatod.” Mire a másik: „Most nem tudom.” Kicsit értekezünk egymással.

Segítség lehet, ha mindig kilépünk abból, amit épp csinálunk. Azt mondjuk: „Van néhány perced?” Lehet ez a jel. Azt mondja a másik: „Természetesen, de jobb lenne 10 perc múlva. Akkor kész vagyok.” Egymással értekezni afelől, hogy tudunk-e egymással kapcsolatba lépni.

A bencéseknél ez egyszerű, minden háromóránként van. Akkor összejönnek, és imádkoznak. Mindegy, hogy milyen a hangulat, mindegy, ki mit csinál. Az órájára néz, és elengedi a golyóstollat, és megy imádkozni. Ez nagy segítség.

Ha azt mondjuk, hogy újra meg újra keressük egymással a kapcsolatot, a szeretet kis ünnepét ünnepeljük, akkor értekeznünk kell egymással. „Van néhány perced?” „Jobb lenne kicsit később.”

De akkor tegyük is meg. Akkor is, ha nem olyan jó a hangulatunk. Akkor is szerethetünk valakit, ha rossz a hangulatunk. „Rosszkedvű vagyok, de szeretlek.” „A keresztm vagy, de szeretlek.” Ezt lehet. Idővel jobbak leszünk. Idővel növekszik az a képesség, hogy lehetetlen helyzetben szeretetet tudjunk ajándékozni.

Utolsó megjegyzés: Mondják meg a társuknak, hogy kívánjon valamit. A nők is kívánjanak. Ne csak mindig ezeket a férfiakat szolgálják ki. Elrontja a férfi jellemét, ha a feleség mindig kiszolgálja. Mindkét irányban legyen. Azt mondjuk a társunknak: „Gyere, karácsonyt ünnepelünk, kívánhatsz magadnak valamit.” Minden héten megtehetjük.

Vannak asszonyok is, akik otthon olyanok, mint a zsarnokok. Akkor a férfi nem mer kívánni semmit. Barátaim, amikor megházasodtunk, megígértük, hogy egészen odaajándékozzuk magunkat egymásnak. Egy férj, akit hosszasan ismertem, és kísértem, feleségül vett valakit. A házasságot 5 év után még nem kezdték el. Ez a nő egy nevetlen gyermek volt. Nekünk ez világos, hogy a testi találkozás általában a férfiaknak többet jelent, mint a nőknek. A nő ilyesmit kihasználhat, hogy a hatalmát gyakorolja. Ezért a feleség legyen előzékeny a férjével szemben. Másrésztől a férfi viselkedjen lovagiasan a feleségével. Ha a házastársi együttlétre vonatkozóan meg tudjuk mondani egymásnak a kívánságainkat, másrészt pedig bennünk él az a kívánság, hogy örömet okozzunk a társunknak, akkor a házasságunk éretté vált. Egyik oldalon a kívánságainkat mondjuk, és ezt mindketten, a másik oldalon mindketten szeretnénk a társunknak örömet szerezni.

Az örömről

Kicsit még az örömmel foglalkozunk. Az, amit a jó Isten Önök által a családjuknak ajándékozni akar, azt az Önök szívébe helyezi. A ferencesek rendje az egész egyházat megreformálta, és forradalmasította. Assisi Szent Ferenc szívében kezdődött el. Ferenc hirtelen azt élte meg, ha mindenről lemondok, akkor az Úr egészen odaajándékozta magát nekem. Ezért a szegénység és a kereszt szeretete az egyik oldal, a másik oldal az öröm. Itt vannak Önök előtt a ferencesek. Erről beszélt Ferenc. Sosem volt problémája a beszéddel, mindig magáról beszélt. Loyolai Szent Ignác a magányban volt Manrézában, és egész új megtérést élt meg. „Krisztus számomra minden. Érte vetem be magam.” Később leírta ezt az élményt. Ez volt a lelki gyakorlat. Ezzel megújította az egyházat.

Az, hogy nálunk valami hasonló történik, ezzel számolhatunk. Ez Kentenich atya filozófiája. Nálunk mindenki a saját rendjét alapítja. Azt kérdezzük meg magunktól: Mi az, ami nekünk értékes? Mi az, ami nekünk kétónknak értékes? Számolhatnak azzal, hogy az, amit a jó Isten Önök által ajándékozni akar, azt Önöknek odaajándékozta. Azt, amiben Önöknek öröme telik, az egyúttal az Önök megbízatása és üzenete.

Mit akarunk az embereknek adni? Mi az, ami nálunk szép? Most közelebről, pontosabban néhány kérdést teszünk fel: „Ki vagy te nekem?” Te, a házastársam. „Ki vagy Te nekem?” Házi feladatról beszélék. „Te vagy az én csillagom.” „Te vagy az én keresztem.” „Te vagy az én feladatom.” „Te vagy az én hivatásom.” Németországban van olyan közmondás, amit használunk Schönstattban: Megszentelődésem eszköze, dicsérettel mindörökre. „Te vagy a megszentelődésem eszköze.” „Te vagy az örömem.” „A sziklám.” „Fám, amelyben megkapaszkodom.” „Virágom.” Ha egy helységben virág van, uralja az egész térséget. Egész csendben történik. Ki vagy a számomra? Mi szeretnék lenni a számodra? Hogy ezt megmondják-e a társuknak, az más kérdés.

A fontos az, hogy megfogalmazzák saját maguk számára. Aztán nézzék meg együtt magukat. És tegyék fel kettesben a kérdést: Mi szeretnék lenni a többiek számára? Mi szeretnék lenni egymás számára lenni? Keressük legbelül a forrást magunknál.

A Szűzanya végigmegy az országon, a vidéken és munkatársakat keres. Mi szeretnék lenni a Szűzanya számára? Mik szeretnék lenni a Szűzanya számára, aki a háziszentélyünkben ott van nálunk? Másképp is mondhatjuk: Ki a Szűzanya számunkra?

Schönstatt alapítása

1914. október 18-án volt, Kentenich atya elkezdte megvalósítani a vízióját az új emberről, szabad, erős emberről. Azt jelenti, hogy Kentenich atya tisztában volt azzal, hogy az egyházzal így nem mehet tovább. A nyilvános légkör hamarosan elveszik. 1914-ben már látta, hogy a keresztény légkör el fog tűnni. Az egyháznak olyan emberre van szüksége, aki belülről dönteni tud.

A kollégiumban a fiúknak előterjesztette ezt a tervet: „Mária oltalma alatt szabad, szilárd, papi jellemekké akarjuk nevelni magunkat.” És a fiúk belementek ebbe a tervbe.

Nem kerülheti el a figyelmünket, hogy ez nem volt olyan magától értetődő. Amikor bekerültek a házba, az egész ház diákjait felvették a Mária-kongregációba. Mindenki kapott egy érmét. Kentenich atya úgy tett, mintha ez meg sem történt volna. Azt a programot terjesztette elő, hogy saját magunk akarjuk nevelni magunkat. Elkezdtek a fiúk magukon dolgozni. Akkor alakított velük egy Mária-kongregációt. A fiúk nem is voltak annak tudatában, hogy már benne vannak. Bennük egész új viszony jött létre az egyházzal.

Kentenich atya észrevette, hogy az önneveléssel nem jutunk messzire. Mindig ott volt a gondolat, hogy hogy tudnám a Szűzanyát arra indítani, hogy vegye kézbe a fiúk nevelését. Az előjárók átengedték nekik a völgyben a szentélyt, a kis kápolnát. Ebben egy saját gyülekezési helye lett a kis közösségnek. Amikor beköltöztek ebbe a helyiségbe, akkor tartotta az ismert előadást. Ez 1914. október 18-án volt. Épp kitört a világháború. Azt mondta, hogy a követelményeket magunkkal szemben a legmagasabbra akarjuk fokozni, és a fáradozásainkat a Szűzanyának akarjuk ajándékozni. Kérjük a Szűzanyát: „Gyere ide közénk.”

A Szűzanya kegyelmeket ajándékoz

Látják, ezt átvittük a háziszentélyeinkbe. A Szűzanyának ajándékozunk a szeretetet, amit egymás iránt érzünk, és akkor a Szűzanya odajön közénk. Megszületett egy új keresztény típus. A Szűzanya ránk néz, és azt mondja: „Mit kapok tőled?” És tudjuk, hogy mire gondol. Arra, hogy a társunkhoz jóságosan forduljunk oda. Ott van a Szűzanya nálunk a házunkban, de mint egy nevelőnő van közöttünk.

Ha a házunkban sok hozzájárulást ajándékozunk neki a kegyelmi tőkébe, akkor számolhatunk azzal, hogy az otthonosság kegyelmét ajándékozza nekünk. Mi az otthonosság kegyelme? Az, hogy otthon érzem magam a tár-

sam szívében. Azt is jelenti, hogy jól érzem magam a jó Istennél. Azt jelenti, hogy érzem, hogy a jó Isten vezet engem. Látják, ezt nem lehet egyszerűen csinálni. Azt akarom, hogy az Istennél otthon érezzem magam. Mondják csak egyszer, nem fognak semmit érezni. Ezt a jó Istennek kell ajándékoznia valakinek. De ha a jó Isten ajándékozta ezt nekünk, az valami csodálatos. Akkor tudunk a káoszban élni. Akkor elfogyhat a pénzünk, akkor tudjuk, hogy a jó Isten kezében van az életünk. Akkor otthon vagyunk nála.

Érezzük, hogy egy bizonyos tendencia van. Azt szeretném, hogy erősebben megtanulják kipihenni magukat. Hogy a Szűzanya szívében kipihenjük magunkat. Szívedben az otthonom.

A második kegyelem a lelki átalakulás kegyelme. Kérjük a Szűzanyát, hogy engedje meg, hogy az életünk szeretetté váljon. Egy bizonyos kegyelemről van szó, amit kérünk. Nagylelkűségről van szó. Gyorsan, hosszan felbosszantjuk magunkat valamin, vagy oldottan átsiklunk valami felett. Ha egy hibát látunk a társunknál, akkor bosszankodhatunk, vagy pedig örülhetünk a fölött, hogy mi mindenre vállalkozik a társunk. Két oldala van a dolognak. A lelki átalakulás kegyelme megtanít bennünket arra, hogy a dolgokban az istenit lássuk.

Itt a kis harcos.¹ Bajt csinál. Ennek két oldala van. Az egyik oldal, hogy ez zavar, bosszankodhatom. De ha belenézek a kis ember szívébe, akkor látom, hogy akar valamit. Uralja az édesanyját és mindannyiunkat. Ez a jövő kereszténye. A jövő kereszténye nem jó, hanem akar valamit. Az anya is a jövő kereszténye. Ő is akar valamit. Most kiment vele. Megláthatom azt, hogy Isten működik. Akkor a cégnél jó vezető van. Egy jó menedzser látja a munkatársaiban a nagyot, erő árad belőle és ezt a nagyot támogatja.

Ne kerülje el a figyelmüket, hogy ott, ahol egy embert kritizálok, csak azért szabad kritizálnom, mert nagynek látom őt. Azt mondom, hogy ezt jobban tudja csinálni, csak lusta. Ezért beszélek keményen vele, és a szívében tudom, hogy jobban tudja. Akkor szabad keményen beszélnem. Ez jót tesz neki. Ha egy embert vezetek, akkor hiszek a benne levő nagyban. Vannak emberek, akiknek a közelében felébred a nagy. Ez a lelki átalakulás kegyelme.

Nagyon sok embert megismertem, akik engem nagynek láttak. De senki mással nem találkoztam olyannal, mint Kentenich atya. Minden egyes hibámat elmeséltem neki, és több hibát látott bennem, mint bárki más. De senkinél sem volt meg az az érzésem, hogy olyan fontos vagyok. Pedig nem használt nagy szavakat. Ez a kegyelem kihatása, a lelki átalakulás kegyelme.

1 Tilmann atya a teremben történt eseményt illusztrációnak használja föl a mondanivalójához.

Amíg az áteredő bűn ellenőrzése alatt vagyunk, először a negatívot látjuk. Élvezzük is a negatívumot. Vannak újságok, amik ebből élnek. Ha a kegyelem befolyása alatt állunk, az isteni fény befolyása alatt állunk, az istenit látjuk a másokban: a nagyot, az erőt, az örömet. Akkor örülök a kis harcosnak.

Mikor Kantenich atyánál voltam, két másik pap is ott volt. Különös típusok voltak. Az egyik 3-4 év alatt már 7 különböző plébánián volt. Minden esetben azért kellett új plébániára mennie, mert az előző helyén lehetetlenül viselkedett. Az első, amit Kantenich atyának mondott: „Tulajdonképpen hogyan prédikál Ön? Így ma már nem lehet.” Olyan ember volt, aki mindig mindent jobban tudott. Barátaim, az alatt az idő alatt, amíg Milwaukee-ban voltam, nem kerestem ezzel a két pappal a kapcsolatot. Utána Kantenich atya erről a két papról beszélt velem. Az öröm minden jelével mondta: „Ez a kettő elég eredeti.” Érződött, hogy örömet leli bennük.

Ez a lelki átalakulás kegyelme. Ez az égből jön, és nem önnevelés. Ezt ajándékozta nekünk a Szűzanya.

Vizsgálják felül egyszer, az ismeretségi körükben vannak-e olyan emberek, akik felizgatják magukat olyan dolgok felett, amin mi nem. Sok olyan dolog van, ami számunkra nem probléma. Mások meg fölizgatták magukat, nagy színházat rendeztek. Ez a lelki átalakulás kegyelme. Itt is különbözőségek vannak. Ez még növekedhet, de mondják meg a Szűzanyának: „Alakíts át engem olyanná, hogy a többiekben látni tudjam a nagyot, és körülöttem a fák növekedjenek.” Keresztény szavakkal ezt szeretetnek nevezzük. A szeretet az az erő, amely az egyik emberből árad, és azt a hatást éri el, hogy a másik növekszik. De ez a Szentlélek adománya.

Az első lépcső a lelki otthonosság kegyelme. Rejtve vagyunk a jó Isten-nél és egymásnál: Szívedben az otthonom.

Éppen most a lelki átalakulás kegyelméről beszéltem. Ez az a kegyelem, hogy a másokra nézek és elkezd növekedni. Ez a szeretet kegyelme.

A harmadik, hogy ezt másoknak át tudjuk adni. „Mária töviserdőn ment keresztül”, egy német egyházi ének kezdődik így. Úgy folytatódik, hogy a tövisek rózsát hordoztak. Ez az apostoli küldetés kegyelme.

Hazamegyünk a családnapokról és lesznek a környezetünkben, akiknek valami föltűnik. Talán megérintett valami, és ez a megérintettség érezhető. Aztán megéjlük, hogy nemcsak bennünk ment végbe változás, hanem rajtunk keresztül mások is megváltoznak. Nem tudjuk honnan van, de valami változást látunk. Amikor odafordulunk másokhoz, a Szentlélek működik. Ez az apostoli küldetés kegyelme. Ez kapcsolatban áll a keresztséggel, a bértámasz

és a házasság szentségével, kegyelmével. Meg kell tennünk mindent, amit tudunk, de aztán csodák történnek. Erről nem tehetünk.

A mi oldalunk, hogy adunk valamit a Szűzanyának a kegyelmi tőkébe, és ő adja azt, hogy a jó Istennél otthon legyünk, változzon a szívünk, szeretni tudjunk, oda tudjunk adni valamit. Van egy szoros összefüggés: Aki ajándékozik, könnyebben be tud fogadni az Istentől valamit, mint az, aki kapni akar.

Itt van valaki, aki saját maga körül kering. Ezzel ma gyakran találkozhatnak. Találkoznak olyanokkal, akik saját magukról beszélnek, ők a téma. Egyik orvostól a másikig mennek, de egyik sem tud rajtuk segíteni. Mindenkinek elmesélik betegségük történetét. Mi mindannyian benne vagyunk ebben a kísértésben. „A férjem nem figyel rám eléggé. Jaj de fáj! Jaj de szegény vagyok! Én vagyok a legszegényebb asszony az egész világon!” És elkezd saját maga körül keringeni. „A feleségem nem ért meg engem.” És az ember kering maga körül.

Ismerik a kedvenc kifejezésem: A szeretet fájhat. Ajándékozzunk valamit a Szűzanyának, odaajándékozzuk lelkünk szenvedését, és ezzel Krisztushoz válnunk hasonlóvá. Készek leszünk ezáltal arra, hogy befogadjuk a kegyelmeket.

Most a lélektani oldaláról beszélek: Ha azt, ami fáj, odaajándékozzuk, akkor megnyílik valami. Ha saját magunk körül keringünk, nem tudunk befogadni. Ha valamit odaajándékozzuk, akkor nyitottak vagyunk. Hagyjuk most a kegyelmet figyelmen kívül. Most csak mint pszichológus beszélek, nem mint teológus. Aki mindig saját magával foglalkozik, nem látja, hogy egy virág szép. Itt van egy ember, és itt egy virág. Ennek az embernek problémája van. Elvágta az ujját. Elkezd keringeni az ujj körül. Jön a barátja, és rögtön azt mondja: „Nézd az ujjamat!” Ez a nagy téma. Arra gondol, hogy fog ma éjszaka aludni. „Mi történik, ha ráfekszem az ujjamra?” Jön a váltság. „Hogy kötöm meg a cipőmet?” Ez a szegény ember nem látja a virágot.

Itt egy másik ember. Ő is elvágta az ujját. Azt mondja: „Ez igazán rossz, fáj, de nem baj. Valószínűleg négy hét múlva már nem fáj. Látja, itt van egy körte!” Aki saját maga körül kering, nem látja a szép dolgokat. Még jön további hozzá. Ha szép virágot látok, örömet okoz bennem, jót tesz a testemnek. Erőssé tesz az öröm, és az ujj hamarabb gyógyul. A fájdalom könnyebben elmúlik, ha nem törődünk vele. Ez tisztán lélektani alapon így van. Semmi köze a kegyelemhez. Két pogányról volt szó.

Egy keresztény vagy schönstatti ember azt mondja: Jó Isten, tegyél engem egy isteni mosolygás, és emberi sírás gyermekévé. Most schönstattivá leszek. „Jaj, Szűzanyám, te tudod, hogy a szívemben igazán vértanú típus va-

gyok. Ez nem kell, de édesanyám szeretlek. Ezt a kegyelmi tőkébe teszem, mert ezek a családok olyan szegények, és én igazi pap vagyok, a családjaink számára adom.” Szűzanya mondja: „Na.” „Bocsánatot kérek, természetesen.”

Beszélek a Szűzanyával a hüvelykujjamról. Odaajándékozom neki. És elkezdek saját magamon nevetni. Nem egészen olyan rossz, mint a cirkuszban az oroszlánok között. Csak majdnem. Még túlélem. Most elkezdek mosolyogni. És a Szűzanya is. Az egyház nagy szent vértanúi jönnek, és nézik a hüvelykujjamat. Miután eleget csodálkoztak, ők is nevetnek.

Van egy mosolygás, ha Isten rám néz, nem veszem magam olyan fontosnak. Tudom, fáj valami. E mögött a jó Isten van. Beszélek vele, és odaajándékozom neki. Nálunk, házasembereknél nagyon gyakorlatiasan hangzik. Vége az óvodának, az iskola kezdődik. Fájdalmat okoz a társam. Ez nehéz. Ránézek a Szűzanyára, és azt mondom: „Neked ajándékozom ezt a társam számára.” A fájdalom, amit a társam okoz nekem, a társam számára áldássá lesz.

Ha engem a kisgyermek bosszant vagy kiabál, amikor előadást tartok, és azt mondom: „Szűzanya odaajándékozom a kegyelmi tőkébe ezért a gyermekért.” És akkor a bosszankodás szeretetté válik. Ajándékoztam valamit ennek a gyermeknek. A Szűzanya szeretetét lehívtam a gyermekre. Ez a házastárssal is, a munkatárssal is így van. Minden emberrel. A Szűzanyával és a jó Istennel való kapcsolatunk megváltoztatja a dolgokhoz való kapcsolatunkat. És ez szép.

Ez a munkával kapcsolatosan is áll. Egy nagyon nehéz munkánál azt mondom: „Szűzanya, ezt a munkát neked ajándékozom.” És a munka más lesz. Megváltozik. Más lesz a kapcsolatom, viszonyom hozzá.

A kamasz gyerekeinkről

Mi lesz a kamasz gyermekkel, amikor elveszítjük a befolyásunkat? Azt mondtuk, hogy önálló személyiségeket kell nevelni. Sokféle alkalmat kell adni arra, hogy saját maguk döntsenek. Hogyan csinálta ezt Jézus? A tanítványait kettesével kiküldte a helységekbe, amelyeket meg akart látogatni. Ketten egy helységbe mentek. Ugye érzik, hogy különbség, hogy Jézussal együtt úton vagyunk, ez egy kis tömeg, vagy ketten egy helységben.

Kiképezte a tanítványait Kentenich atya is. Természetesen este volt ima. Ösztönözte őket arra, hogy magán esti imát is imádkozzanak. Némelyek a schönstättiak közül¹ letérdeltek az ágyuk mellé. Ez személyes döntés ered-

1 A diákok azon részéről van szó, akik megkötötték a szeretetszövetséget.

ménye volt. Személyes döntésekkel vezethetem az embereket vagy tömegben. Ez az egyházban tegnapig is az utóbbi szerint történt. Ha kamaszt vezetek, alkalmat kell adnom, hogy saját maga hozzon döntéseket. Pl. a kamasz gyermekemnek magának kell eldöntenie, hogy megy-e szentmisére. Öt év múlva katona lesz, most 13 éves, két lehetőség van. Vagy el tudja dönteni, hogy megy szentmisére vagy nem megy. Korábban azt gondolták, hogy gyakorlás által történik.

Mondok valamit a gyakorláshoz. 28-an voltunk, akiket együtt pappá szenteltek a püspökségünkben. Az utolsó évet egy különleges szemináriumban töltöttük. Ott mindenről gondoskodtak. Az első négy évben egyetemre jártunk, szabadság volt. Utána elkezdődött a lelki élet. Mindent előírtak egy éven keresztül. Mindjárt az elején mondta az igazgató, hogy kell imádkozni, hogy tegyük össze a kezünket, amikor a kápolnában vagyunk. Mindenki ugyanúgy tette össze a kezét. Én ezt még megéltem, a régi parton levő egyházat. Amikor elhagytuk a kápolnát, nem összetett kézzel mentem ki, hanem leengedtem a kezem. Odajött a szobámba az igazgató, hogy kérem a kápolna elhagyásakor is összetett kézzel menjen. Ilyen volt a vallásos nevelés korábban. Egy évvel a pappá szentelés után ismét találkoztuk. A 28 közül egy valaki még összetett kézzel imádkozott.

Kicsit tréfásan történeteket akarok mesélni, érezzük, hogy minden társágban így van: egyfajta nyomásgyakorlás. Nővérem a felső körökben forgott. Egy híres újságíró is ott volt, akinek rovata volt a magasabb körök dolgairól, ezért mindenki törődött vele, hozzá fordult. Azt mondta az illető, hogy a kaviárt kenyér nélkül esszük, vagy valami hasonlót. És mindenki ehhez tartotta magát. Nővérem azt mondta a pincérnek: „Kérem hozzon kenyeret a kaviárhoz.” Mindenkinek megállt a szívverése. A nővéremről nem írt ezután a rovatában. Jaj, de fáj!

Egy másik körben egy gyáripáros, 3-4 millió márka nehéz¹, azt mondta, hogy 5 lakása van. A terroristák listáján van. Váltogatja a lakását, hogy ne tudják a terroristák, hol van. A nővérem mondta ebben a körben: „Ezt nem tenném. Adja magát, mint egy gyermek, Isten kezébe. Ha a terroristák által meghal, akkor meghal. Ha Isten nem akarja, nem hal meg. Ő a mi Atyánk.” Elkezdtek vitatkozni. Odaadhatjuk magunkat így Isten kezébe? A nővérem olyan volt, mint egy gyermek. Később ő is Isten kezébe adta magát, és nagyon sokat szenvedett. De sose kérdezte, hogy mit gondolnak a többiek. Azt kérdezte, hogy mi a helyes. Ez egy bizonyos belső szabadságot ad. Örömet

1 Ennyire tehető a vagyona.

okoz, nem kérdezzük már, hogy az emberek mit gondolnak, hanem hogy Isten, a Szűzanya hogyan gondolja. Belül egy egész gyermeki belső tartás van. „Gyermeked vagyok, és amit az emberek gondolnak, az mindegy.”

Kentenich atya egy gróffal találkozott. Amikor Kentenich atya odalépett hozzá, azt mondta a gróf: „Atya, megvakulok a nagy fényességtől.” Kentenich atyánk azt mondta: „Önöknel ezt így szokták mondani?” Ez szokás volt, hogy a grófok így beszélnek. Ő mindig saját maga volt. Nem lehetett sarokba szorítani ilyen viselkedéssel.

Olyanok vagyunk, amilyenek tényleg vagyunk. A magatartásunkat, viselkedésünket nem szabjuk mások elvárásaihoz, hanem ahhoz, ami a szívünkben van. Újra és újra használtam ezt a képet, hogy milyen gyorsan készek vagyunk arra, hogy hagyjuk magunkat befolyásolni az által, amit a többiek elvárnak tőlünk. Milyen könnyen készek vagyunk, hogy mások szájíze szerint beszéljünk. A szabadság ott van, ahol azt tesszük, amit tényleg akarunk.

Ha apostoli vonás van a lényünkben, akkor másokkal nem bizonyos elvárásokkal találkozunk. Nem tesszük fel azt a kérdést, hogy hogyan viselkedhet irántunk. Lehetnek olyanok, amilyenek akarnak. Mi fordulunk feléjük.

Mások mit csinálnak, az nekem mindegy, mi úgy akarunk feléjük fordulni, hogy jó legyen nekik. Ez az apostoli küldetés kegyelme. Odafordulok a másikhoz, és azt szeretném, hogy jó legyen és növekedjen. Kedves barátaim, ez az emberi oldalon gyakran nagy fájdalommal jár. A szeretet fájhat. Odafordulok a másikhöz, és természetesen az fáj. De egy nagy öröm is keletkezik.

Ha ketten vagyunk, arról is beszélünk, ami fáj. Megmondjuk, hogy nehéz volt számomra. Önök házasságok. Nem egyedül lesznek minden problémán úrrá. Itt a hivatásunkban különbség van. Nálam a másik fél a jó Isten. Természetesen vannak barátaim a közösségemben. Együtt beszélünk. Most például itt vagyok, és nincs itt a közösségem. Ezért a jó Isten a másik felem. Lehet Vele élni. Önöknek itt van mindig a társuk, aki segít hordozni. Hagyják, hogy a társuk magukkal együtt hordozza. Mondják meg, mi nehéz, és együtt hordozzuk. Kölcsönösen, mindkét irányban.

Egy utolsó megjegyzés. Olyan nagy különbség nincs az Önök hivatása, és az enyém között. Akkor is, ha a társkapcsolat egészen jó, akkor is, ha jól tudunk egymással beszélni, magányos az ember a házasságban. Mindig megmarad az a mozzanat is, hogy nem érzem, hogy megért a társam. Ez a jó Istentől jön, mert azt mondja: „Az enyém vagy.” Folytonosan dolgozzanak azon, hogy egymást jobban megértsék, de megmarad mindig a házasságban is a magányosság érzése, keresztye.

Őnök kivételes családok¹. Ennyi közösség házastársak között a házások 1%-ánál van talán. A legtöbbjüknel kevesebb van. A német schönstatti anyák mozgalmában 13 ezer anya van. Miért az anyáknál, és nem a családmozgalomban vannak? Mert a férfiek nem mennek velük. Az asszonyok egyedül vannak a Szűzanyával, Jézussal, Kentenich atyával. A férj azt mondja: „Ha akarsz, mehetsz, de én nem.” Akkor is, ha egészen jó kapcsolat van kettőjük között, és a férj megengedi, hogy a felesége a háziszentélyt valahol felállítsa. Azt mondja: „Szép ez a kép.” „Imádkozzunk együtt” – mondja a nő. A férfi: „Édesem, nagyon szeretlek, de tudsz egyedül is imádkozni.”

Ilyen házastársi közössége a házaspárok 1%-nak van. Ezért ne legyenek szomorúak, ha néha magányosak. Ne szomorkodjunk, hanem szeressük a társunkat. Ne csak azt mondjuk: „Nem értelek, de szeretlek”, hanem azt is, hogy „te nem értesz meg, de szeretlek”.

Eszmény és valóság

Van egy feszültség az eszménykép és az igazi élet között. Ismerem az eszményképet és tanítom. Megmutatom a többieknek. És tudom, hogy én nem teljesítem, és a másik sem. Ezt megfigyeljük. Megfigyeljük, hogy ez már az egész életünk folyamán így megy.

Sokan vannak, akik emiatt szenvednek. Megismertem embereket, akik Schönstathoz tartoztak. Egy darabig nálunk voltak. Mindig megvolt az eszményük, mindig megélték azt, hogy nem tudják megtartani az eszményt. Ez így ment tovább. A végén annyira csalódottak voltak saját magukban, hogy otthagyták Schönstattot, és az életük további folyamán haragudtak Schönstatra. Az volt a következtetésük, hogy ez nem reális. Amit Schönstattban nem lehet, mert nem tudtam, azért elmegyek.

Megfigyeltem schönstattiakat, akik ugyanezzel a nehézséggel küzdenek. Van egy eszmény. Leírom, nem tartom magam hozzá, a valóságom más. A többiekre nézek, a többiek mind betartják az eszményt, és én nem. Belső nehézség kezdődik. Ők tartják az eszményt, én pedig nem. Ha beszélnek róla, nagy szavakat használnak. Az, amit megfigyeltem, hogyan van nálam, és összehasonlítom a többiekkel, akkor náluk másképp van. Tökéletesek. Egy szent társaságban élek.

1 Ha pl. férj és feleség együtt egy hetet arra szánnak, hogy a házasságukkal, családjukkal foglalkozzanak.

Ez veszélyes, mert én akkor a szent élet színházát csinálom. Én is szép nagy dolgokat mondok, „meg kell érteni egymást”, és tudom, hogy nem tudom meghallgatni a társamat, mert olyan furcsán beszél, de a szent családi körben ezt nem lehet elmondani. Ez a szent színház. Ezt lehet egy ideig játszani...

Nézzék meg egyszer az egyházat. Mennyi ideig élt ezzel a szent színházzal? Hol, mikor mondta valaki a szószékről, hogy mi van valóban? A vásárnapi evangéliumról beszéltek. Halálos bűn terhe mellett kötelező volt misére menni. Ezer közül 800-an nem mentek. Hallották már, hogy valamilyik pap azt prédikálta, hogy az egyházközségünkben 1000 emberből 800-an halálos bűnben élnek? Egyszerűen félrenézett.

Ez régebben a társadalomban gyakorlat volt. Ha valaki valamilyen ügyetlenséget csinált, nem néztek oda, elfordultak. Egy egyetemistákból álló nagy társaságban kiborítottam a mártást. Mindenki, mert finom társaság volt, mindenki félrenézett, és mondtam, hogy kérem szépen, nézzenek ide, valamit csinálni kell ezzel. Az egyházban elfordultunk.

Németországban nagy mozgalmat vezetek, ott ez probléma. Sok schönstatti, aki hosszú évtizedek óta az, azzal az érzéssel él, hogy azt, ami nálunk ténylegesen van, nem mondhatjuk ki. Hogy nem sikerült. Látják, ez igazi probléma.

A problémát némelyek bizonyos módon megoldották, az eszmény és a valóság problémáját. Sokan azt mondják, hogy az eszményt alkalmazni kell a korhoz. Ma ez nem megy, hanem keresni kell egy utat.

Az egyház mögött gyakran sok felelősségtudat van. Pl.: Vannak itt emberek, akik szimpatizáltak a kommunizmussal. Ebből hasznot húztak. Állást kaptak. Mások, akik megvallották hitüket, hátrányt szenvedtek. Ugyanez a problémája volt az ősegyháznak. Sokan elbuktak. Hűtlenek lettek a keresztényüldözés idején. Ott is előnyről, hivatalról volt szó. Mit csinált velük az ősegyház? Ez érdekes. Súlyos vitát eredményezett. Jöttek a vértanúk, hitvallók. Mutatták, hogy levágták a kezüket, mutatták a sérüléseiket, és ő pedig egészséges. Előnyöket élvezett. Ki kell zárni. Ez harc volt. A megoldás, amely mellett az egyház akkor döntött, az volt, hogy visszafogadjuk őket. A döntő ok pedig, hogy Isten irgalmas.

Feszültség áll fenn az eszmény és a valóság között. Beszéltünk néhány útról. Ma a leggyakoribb út az, hogy alacsonyabbra tesszük az eszményt. Kentenich atya mást mond: „Nem tesszük lejjebb az eszményt, hanem bűnössé válunk az eszménnyel szemben, és rábizzuk magunkat Isten irgalmá-

ra. A döntő Isten irgalma és annak bevallása, hogy nem vagyok rá képes. Kudarcot vallottam.” Ez a keresztény megoldás.

Milyen megoldást adnak a hinduizmus és a buddhizmus, a Távól-Kelet vallásai? Ott más megoldás van; a jó Isten nem irgalmas. Aki bűnössé vált, újra kell születnie és újra és újra. Újra próbálhatja. Ha nagyon nagy bűnt követett el, akkor az élőlények alacsonyabb szintjén kell újra kezdenie. Barátaim, tréfásan mondom, ez egy ok, hogy a kereszténységhez forduljunk. Nekem egy élet itt a földön igazán elég. Látják, az embernek magának kell gondoskodnia a megigazulásáról. Ez természetesen tetszik a modern embernek, mert büszke.

Egy másik megoldás, ami gyakori, hogy van az eszményképem, bűnös vagyok, feszültség keletkezik, ez kemény dolog, és beteg leszek. Orvosi problémának kell tekinteni, és kezelik is.

Mi a mi megoldásunk? Odamegyünk a jó Istenhez, és azt mondjuk: „Ilyen vagyok.” Így mondta Kentenich atya egyszer a gyónásban. Valószínűleg azt érezte, hogy ez a fiatal pap, 26 éves voltam, kicsit büszke. Akkor mondta: „Ilyen vagy.” Németül: So bin ich. Ilyen vagyok. És így ajánljuk fel magunkat az irgalmas Istennek. Ez nehéz. Aki nem élte meg otthon, hogy ez így történik, aki nem élte meg, hogy neki otthon megbocsátottak, annak nagyon hosszú időre van szüksége, amíg erre képes. Mindig saját maga igazolja magát. Ilyen vagyok. Akkor a jó Isten azt mondja: „Gyere, szeretlek!” Vagy azt: „Szeretlek, te buta.” Így végződik a napunk. Kentenich atya ezt Isten irgalmasságának tengerében való úszásnak nevezi. És a saját nyomorúságunkban való fürdésnek. Ez a saját nyomorúságunk és gyengeségünk tengerébe leetorkollik az isteni irgalmasság tengerébe.

Az első lépés: Megéljük, hogy milyen jó az Isten. Ezt, azt adta a mai napon. Megéljük, hogy Isten szeretetének egész tengeré az, ami megérintett. Most bűnösnek éljük meg magunkat. Csomó minden jut eszünkbe. Ez is olyan mint egy tenger. De nem ez az utolsó gondolatunk. Az utolsó gondolat az, hogy Te újra befogadsz. Embertelenség valaki elé eszményt állítani anélkül, hogy olyat is mondanánk neki, hogy Isten irgalmas.

Most egy pedagógiai problémát nevezek meg Önöknek. Nagyon sok művelt ember, különösen művelt családból vagy vallásos családokból nem akarják ezt hallani. Vannak, akik tízszer, százszor hallották, hogy Isten irgalmas. Azt mondják: „Igen, a jó Isten irgalmas, de nekem kell...” Az utolsó szónak nem annak kell lennie, hogy én akarok újra. Hanem: „Jaj, de jó, ilyen vagyok.” És a jó Isten mondja: „Gyere, Tilmann atya.” „Tudom. De akar-

tam...” „Most már elég, gyere, szeretlek.” Isten a szeretetét ajándékozta nekem, és ezt nem érdemltem meg. Tudom. Az életem választ ad. Természetesen, ha jó Isten olyan jóságos, irgalmas, nagyszívű, hát én is ilyen leszek, és újra kezdődik az életemben a harc az eszményképem elnyeréséért. Természetesen, ha a jó Isten jóságos, és én is az vagyok, a játék újra kezdődik, mert holnapután megint az orromra esem, és vérzik az orrom. Ez egy újra és újra-kezdés, és egyre rosszabb lesz. Nem lesz kevesebb, hanem rosszabb lesz.

Ha közelebb kerül valaki Istenhez, akkor ugyan kevesebb hibája lesz, csakhogy az apróbb hibák sokkal jobban fájnak. Pl.: Vannak Magyarországon férfiak, akik elverik a feleségüket. Önök valószínűleg nem verik meg a feleségüket. De azoknak a férfiaknak nincs rossz lelkiismeretük, akik megverik a feleségüket. Azt mondják: „Szüksége van rá.” És nekünk, akik Schönstatt szép iskolájába jártunk, olyan hamar van rossz lelkiismeretünk a feleségünk miatt. Jó lelkiismeretem abban az időben volt, amikor Schönstattot még nem ismertem. De most szép lesz az élet. Minél közelebb kerülünk a jó Istenhez, annál inkább érezzük a saját hibáinkat. Annál bűnösebbnek érezzük magunkat. Annál jobban megéljük Isten irgalmasságát.

Idővel változtatást kell eszközölnünk. Búcsút kell mondanunk a „tisztza mellényű” kereszténynek. Annak az embernek, aki korrekt. Mi nem vagyunk ilyenek, törekszünk rá. Elmaradunk az eszménytől. Ez a feszültség egyre nagyobb lesz. Az isteni irgalom szintén egyre nagyobb lesz. A végén nem úgy élünk, mint nemes lelkek, hanem mint gyermekek. Mint egy gyermek, akit Isten megajándékoz. Egy gyermek, akit visznek, vezetnek.

Ismerik a tékozló fiú történetét. Két típus van. Az egyik a jó, aki otthon maradt. Neki azt mondja az apja: „Fiam, te mindig itt vagy velem.” És a másik, aki lelépett. Egy változás megy végbe. Úgy kezdjük, mint a fiú, aki otthon maradt. Minél finomabb lesz a lelkiismeretünk, annál inkább bűnösnek érezzük magunkat, apró dolgoknál is. Annál inkább leszünk olyanok, mint a tékozló fiú. Pontosabban kifejezve olyannak érezzük magunkat, mint a tékozló fiú. Természetesen növekedtünk, nem követünk el sok olyan hibát, amit régebben elkövettünk. De a fény világosabb. Ha a hüvelykujjukat rányomják az ablaküvegre, nem látják a foltot, mert éjszaka van. Holnap reggel már látják, mert a fény ráverődik az ablakra.

Nagyon kell figyelni, ha valakit vezetünk. Erről megfeledkezünk. Eszményről beszélünk, és keveset arról, hogy elmaradunk az eszmény mögött. Az eszmény és a valóság közötti feszültség nagyobb lesz. Ebből kár származhat, vagy képmutatás, vagy lelki betegség. A mi megoldásunk Isten irgalma.

Még egy ilyen pedagógiai megjegyzés. Ez külön téma, ki kell dolgoznunk. Isten irgalmát aligha lehet megélni, ha a szülőknél nem éltük meg. Ezzel meg kell, hogy ajándékozzák gyermekeiket. Ha a gyermek hibázott, akkor hibázott, és büntetést kap. Ekkor már elkezdődik az igazi dolgunk; a gyermeknek meg kell élnie az apa irgalmasságát. Azt mondom: „Ez nem volt jó. Fájt, amit csináltál. De most gyere, most szeretjük egymást.”

A kibékülés megünneplése nagyon fontos. Gondolják meg, hogy ezt gyermekkorukban megélték-e? Volt ilyen? Valami rosszat tettek, és kibékültek? „Most jól van megint, szeretlek.” Ha nem volt ilyen az életünkben, nagyon nehéz lesz a jó Isten irgalmasságát elhinni. A jó keresztények igazán az eszményképet látták, de nem tudták, hogy éreztetni kell, hogy a jó Isten irgalmas. Mind a kettő, az eszménykép és az irgalmasság nagyon fontos. De a jó Isten ezt a kegyelmet meg tudja adni, és meg is adja.

De a normális út, az más. Nagyon sokakban ott van a kínlódás életük végéig, hogy Isten valóban megbocsát-e. Ezért maguknak sem tudnak megbocsátani, és másoknak sem.

Az eszmény és a valóság közötti feszültséget Kentenich atya úgy oldja meg, hogy azt mondja: Isten irgalmas. Ez ugyanaz a megoldás, mint Jézusnál. Kentenich atya ebből rendszert csinált. Megízleljük Isten irgalmát, saját bűnösségünket, de nem állunk itt meg, hanem hazavisszük az Atyához a bűnösségünket.

És itt nálunk nagyon szép jelentősége van ennek, mert mi ketten meg tudjuk azt tenni, amit a szüleink nem. Ha sose éltem meg, hogy a szüleim megbocsátanak, és olyan társam van, mint Önöknek itt, akkor ez újra kezdődhet. Beszélünk mi ketten erről. Hibát követek el, azt mondom a társamnak: „Beszélünk kell. Barátom, hibásnak érzem magam, ezt csináltam...” A másik: „Ez fájt, de most minden megint jó. Gyere, megint jóban vagyunk.” Megint mondom: „De rossz voltam, nem volt jó.” „Igen ez fájt, de gyere, most megint jó.” Megkóstoljuk, hogy a társam irgalmas. Ha ezt többször megkóstolom, mindig és mindig, akkor elhiszem, hogy a jó Isten irgalmas. Természetesen oda-vissza, mert mindegyikünk bűnös.

Az egyház és a hatalom központja

Az emberek vágyódásain keresztül mutatja meg a jó Isten, hogy néz ki a jövő. Azaz Isten azt akarja, hogy az isteni élet növekedjen bennünk. De ennek az alakja nagyon különböző lehet. A körülmények által mutatja a jó Is-

ten az arcát. Az emberek számára, akik a történelem folyamán fejlődnek, fontos, hogy milyen feltételek között növekednek. Épp ezek által a feltételek által beszél Isten. Ez a mi szent egyházunk számára is érvényes, arra, ami a mai időben történik vele. Erre akarjuk most egy pillanatra a figyelmünket fordítani.

Mit mond nekünk Isten az egyházunk fejlődése által? Mert Isten szól hozzánk az egyház alakulása által. Az egyház korábban hatalommal bíró intézmény volt. Ha ma megfigyeljük az egyházat, akkor azt látjuk, hogy elvesztette a hatalmát. A hatalom nagy központjai már nem törődnek az egyházzal.

A politika

Mire gondolk a hatalom központjai alatt? Elsősorban a *politikára*. Ez természetesen nem nagy központja, vannak fontosabbak. A politikusok még törődnek egy kicsit az egyházzal, mert egy demokratikus kormányzatnak a polgárok sokféleségére tekintettel kell lennie. Itt nem a politikusok vallásos meggyőzéséről van szó, hanem a hatalomról. Sok vallásos választópolgár van, tehát tekintettel vannak rájuk. De már nincsenek olyan sokan. A vallás a politikában egyre kisebb szerepet játszik.

A gazdaság

Egy második hatalmi központ a *gazdaság*. Ott gyűlik össze a tulajdonképpeni hatalom. Ott már nem játszik szerepet a vallás. Az az idő elmúlt. A középkor gazdaságára gondolunk, ott másképpen volt. A mezőkön kereszttek, szentek képei voltak. Amikor a vetés ideje volt, könyörgő körmeneteket tartottak a mezőkön keresztül.

Én még átéltem ilyen körmenetet. Egy plébános elmesélte, hogy a plébániáján 17 körmenetet végzett. Ha egy parasztnál nem tesznek szenteltvizet a vetésére, haragszik rájuk. Amikor betakarították a termést, szentmisét ünnepeltek, és szép oltárt állítottak fel a föld terméseivel. Képzeljék el egyszer, hogy egy cég tulajdonosai összejönnek egyszer, és az oltárra rakják a részvényeket. Itt van a tulajdonképpeni hatalom. Itt jönnek létre a valódi döntések. Ez a világ nem keresztény.

A kommunikáció világa

A hatalom harmadik birodalma az újság, a tévé, az internet. A kommunikáció világa. Az emberek meggyőződését formálják. Ez a világ sem keresztény. Egy egészen új világ előtt állunk. Ez a megfigyelésünk.

Összehasonlítunk. Hol találunk egy használható hasonlatot? A középkor nem segít nekünk, mert az egyház uralta a nyilvánosságot, a gazdaságot, a munkásélet összeköttetésben volt az egyházzal. Uralta a politikát egész finom módon. Az érsek koronázta meg a királyt, és ő őrizte a koronát. Ez ott volt az emberek tudatában. Az érsek nem kormányozta a népet, de ő koronázta a királyt. Ez a kommunistákat még nyugtalanította. Ezért volt a nagy bosszankodás Mindszenty bíborossal, mert nem hajolt meg előttük. Ez volt az egyháznak és képviselőjének belenyúlása a politikába. A középkoron nem tájékozódhatunk.

A korai kereszténység

Betekintünk a korai kereszténység idejébe, a római birodalom korába. Mielőtt a császár kereszténnyé vált, a keresztények kisebbségben voltak. A nyilvános léghő nem volt keresztény. A császárt istennek tisztelték, ezáltal lényegesen erősödött az állam.

Most megfigyeljük, hogy is jártak el az apostolok. Bementek a házakba. A világ misszionálásánál hangsúlyt helyeztek valamire: Nem egyszerűen valamilyen jámbor embereket gyűjtöttek össze, hanem mindig azon voltak, és azon dolgoztak, hogy egy egész házat térítsenek meg. Ez azért is volt lehetséges, mert a ház urának, az apának nagy szerepe volt. Ő dönthette el, hogy mi történjen a házában. Ezért olvashatjuk az Apostolok cselekedeteiben, hogy megtért egész háza népével együtt, vagy hogy megkeresztelkedett egész háza népével.

Egycsapásra egy egész ház kereszténnyé vált. A házzal együtt a benne levő léghő. A léghő nagyon fontos valami. A léghő a sok apró dologból tevődik össze. A falon levő jelek, és az egymással való bánásmód jelei, és a szokások, amik egy házban uralkodnak. Ezek a házak összeköttetésbe léptek egymással. Ez az egyik, hogy tudták, hogy itt van egy keresztény ház, ott van egy... Ezek a házak kapcsolatban voltak egymással. Így kezdődött. Nem templomokkal, hanem magánházak hálójával. Ezeknél a házaknál voltak különösen erős házak. Olyanok, ahol vezető személyiségek laktak. Ezekben ül-

tek össze szentmisét ünnepelni. Mintegy egyházközségek voltak, amelyek ebben a házban találkoztak.

Az új világ: házak és házak hálója

Ahhoz, hogy az egyháznak jövője legyen, szüksége van olyan térségre, ahol az élete ki tud bontakozni. Ez már nem a nyilvánosság, hanem a ház, és a házak hálózata. Ebben a házban összejönnek az emberek, először is azok, akik ott laknak, aztán a barátok és ismerősök köre, van kapcsolódás az egyes házak között, és a házak hálót képeznek. A léggörről van szó. A nőnek különösen nagy feladata van. Ha egy házba jövünk, és szép a léggör, akkor automatikusan a nőre gondolunk, aki ezt kialakította. Nem a férfira gondolunk. Ha egy házban az asztalon virágcsokor van, akkor senki nem gondol arra, hogy a férfi ezt aztán szépen elrendezte. Ha látom a szentélyünk díszítését, akkor nem a Róbertra gondolok, hanem Ritára vagy Orsira. A nőnek van egy különös adománya, hogy a helységet lélekkel áthassa. A házak hálójában női kézre van szükség. Ezért használja a jövő egyháza számára a jó Isten különösen szívesen a Szűzanyát. Így a keresztény élet a Szűzanyával való élet lesz.

Mondjunk egy példát. Amit egy férfi tesz, azt nagyon szívesen teszi olyan nő számára, akit tisztel. Ez nagyon finom életfolyamat, de így van. Egy férfi nem csak valami nagyot akar teljesíteni, hanem lovagiasan egy nő számára valami nagyot akar teljesíteni. A középkor az egyes osztályok világos rendjét ismerte, ott volt a főnemesség, alnemesség, lovagok, várak volt, kíséretük, címerük. A főnemesek a császár vagy király alattvalói voltak és kötelesek voltak urukért háborúba menni. Természetesen nem volt mindig háború, ezért általában elég nyugodt életük volt a várban. Ott volt még a nép.

Most a király és a lovagjai kapcsolatáról beszélek. Volt ott egy érdekes dolog. A lovagnak lehetősége volt arra, hogy a főnemesek egyik hölgyét kiválassza szíve hölgyének, és az ő szolgálattevőjének érezte magát. Nagyon érdekes, mert a hölgy nem parancsolhatott neki, nem is beszélhetett vele, a lovag nem is ölelhetette át vagy csókolhatta meg. A kezét se adhatta neki. Csak a szíve hölgye volt. Lovagi szolgálatot teljesített neki. Ott volt a király uralma, és a lovag kapcsolata a főnemesség hölgyével.

Az első schönstattiak így imádkoztak: „Háromszor Csodálatos Anya, taníts meg minket, hogy lovagi szolgálatot tudjunk teljesíteni, ahol az ellenségek táborá ellenére tudjunk szeretetszolgálatot teljesíteni, hogy a világ újra

megújuljon, és a Fiadnak tömjént áldozzon.” Tehát a Szűzanya belép a tervbe, és azt mondja a fiatal embereknek: „Szükségem van a szolgálatodra.”

Az új világban, amelyet Kentenich atya létrehozott, a házak és házi-szentélyek világában felbukkan a Szűzanya, és kéri a fiatalembereket, hogy vessék be magukat Isten országa számára. Azt mondja nekik: Szükségem van rád. Ez nagyon fontos. A Szűzanya, aki a házi-szentélyben hozzánk jön, azt mondja, hogy szüksége van ránk. Nemcsak édesanyánk, aki gondoskodik rólunk, hanem a királynő is, aki azt mondja, hogy szükségem van rád. Azt szeretném, hogy az Isten országáért vedd be magad. A házi-szentélyek hálójának lelke van.

És ez a lélek harcias. A Szűzanya, aki itt lakik, azt mondja: Szükségem van rád. A Szűzanya, aki itt trónol. Nem csak gyermekeket szeretne, akik szeretik, hanem lovagokat, akik harcolnak érte.

Itt van a Szűzanya, aki egy házaspárnak azt mondja: Szükségem van rátok. Először is azt mondja, szükségem van az imádra és az áldozatodra. Itt nem játékról van szó. Fontos, hogy legalább a vezető házaspárok elgondolkozzanak azon, hogy a jó Isten miért bánik ilyen keményen Ágival. A Szűzanya azt mondja: szükségem van rád, Ági. Zsoltnak is ezt mondja. Emlékezzünk arra, hogy vak gyermekük van. Ez azt jelenti, hogy már korábban is ilyen keményen beszélt velük. Itt egy hivatásról van szó. Ez a Krisztus keresztjében való részesedés, és hogy azt, amit a hétköznapihoz, a kegyelmi tőkébe fölajánljuk.

Képzelnék el egyszer egy közösséget, amelyik ezt felfogja. Akkor fáj a fejük, vagy más valami. És mondom: „Jó Isten, kérem szépen”, és a Szűzanya mondja: „Tilman, ott van Zsolt és Ági.” „Hát akkor, természetesen”, és tovább. Mint egy mérce áll előttünk. Azaz nem vagyunk érzékenyek, hanem tudjuk, hogy amíg kevesebb, mint Áginál és Zsoltnál, nem probléma. Így Ági és Zsolt hivatása állandóan elevenen közöttünk van. Azt mondjuk: „Nem baj.” Ez a Krisztus keresztjében való részvétel hivatása. A Szűzanya azt mondja: Szükségem van rád, mint lovagomra. Mi harcban vagyunk, háttérharcban. Az isteni és az ördögi erők állnak egymással szemben, és ebbe a harcba vagyunk mi is beállítva.

A Szűzanya azt mondja: Szükségem van rád, a társad iránti szeretetedre. Ne sértődj meg mindjárt. Jaj, de fáj! Kérem szépen, itt a Szűzanya és azt mondja, szükségem van a szeretetedre a gyermeked és a társad iránt.

Szükségem van rátok a gyermekeitek iránti szeretethez. Érzik a nagy kegyelmet, ami a körünkben van? Olyan sok gyermekünk van, és odaajándé-

kozzuk nekik az erőnket, időnket. Könnyebbé is tehetnénk az életünket. A Szűzanya azt mondja: szükségem van rátok. Látják, ez egy agresszív Szűzanya. Persze ez egy agresszív szeretet.

Szükségem van rátok sok más ember számára. Felelősségünk van, ami messze túlmegy a családunkon. Ez nagyon szép; a Bagdy házhoz most 2700-an tartoznak. A gyermekeink nagy család, ott laknak. Amikor ők ketten a jó Istenhez mennek a mennybe, azt mondja: Csak 1900-at láttam, hol a többi 800? Így fog beszélni a jó Isten. A 2700 nélkül nem szabad felmenünk. Most építjük a házunkat. Ki tartozik ide? Mi vagyunk középen. Odaírom a többieket is, akik ott vannak a házban. Némelyek egész közel vannak, némelyek távolabb. De élünk a házban. Persze most feltesszük a kérdést, hogy hány embert ért már el az Akadémia? Több mint 2000-t. Kálmán és Alice jönnek a jó Istenhez, és kérdezi: Hol vannak? Kérem szépen, ne jöjjenek a fiatal házaspár nélkül, bárhol, Szegeden, akik mindig harcolnak. Azaz szentségre vagyunk hivatottak. Csak a szent elég erős ahhoz, hogy sok embert hordozzon.

A televíziós nevelés

Különböző útjai vannak annak, hogy befolyást gyakoroljanak egy emberre. Arról a nehézségről szeretnék beszélni, amit a gyermekeink nevelésével kapcsolatosan élünk meg.

Ha megfigyeljük a gyermekeinket, észre vesszük, hogy nagyon sok befolyás hat rájuk. Képzelmék el, hogy ott élnek a középkorban egy paraszti gazdaságban, 5 gyermeket kell nevelniük. Aztán gondoljanak a mostani pillanatnyi helyzetükre.

Azokat a befolyásokat, amik a középkorban hatottak a gyermekekre, egész pontosan elő lehet keresni. A kisfiú fél a szomszéd nagy kutyájától. Második szomszédunkban az asszony mindig szidja a gyermekeket, ha rohangálnak. A falu végén lakik egy ember, akitől újra meg újra almát kapnak ajándékba. A homokgödörben szívesen játszanak, de féltik őket a csuszamlástól, ami betemetheti őket. Pontosán tudják, mi van a gyermekekkel. Kísérhetik a gyermekeket, és ezt kevés szóval megtehetik.

Nálunk ma másképp van, a gyermekek ülnek a tévé előtt, és fél óra alatt több képet látnak, mint a középkorban a gyermek fél év alatt. Ha itt a gyermeket magukra hagyják, akkor rossz nevelők. Nem arról a kérdéstről van szó, hogy a gyermekek a helyeset vagy helytelent teszik, hanem arról, hogy

ott vannak-e a szülők, amikor szükségük van rá. Az új képek feldolgozásáról van szó. Ha ebben magukra hagyják a gyermekeket, akkor azoknak engedik át őket, akik ezeket a képeket előidézik. Ezek meghatározzák a képzeletet, és a gyermek gondolkodását. Ez a mi pedagógiai problémánk: szülők, akik egyedül hagyják a gyermekeket a tévé előtt.

Mi a teendő? Egész egyszerű. Odaülnek, mi nézzük. Ez elég. Nem kell okos dolgokat mondani, nem kell sokat magyarázni. Ne tanóra legyen, hanem egyszerűen legyenek ott. A folyamat az, hogy a gyermek valami újjal találkozik, nem szabad, hogy egyedül hagyják a 4-5 éves gyermeket. Legyünk ott, ez minden. Normálisan reagáljunk. Ezeket a tévés alakokat befogadjuk a családba. Persze, hogy van véleményünk, és megmondjuk. Ugyanúgy, ahogy megmondják a salátáról, amit esznek. És örülnek és bosszankodnak, de a gyermekeknek nem kell ugyanannál a jelenetnél örülniük és bosszankodniuk, mint Önöknek.

A tévé alakjait befogadják a családba, vagy kívül hagyják őket. De ez az utóbbi azt jelenti, hogy a gyermekek nem nézik. A televíziós nevelés egész egyszerű: velük lenni. És utána beszélni a gyermekkel arról, amit láttunk.

Most jön a szülők nevelése a tévével kapcsolatban. Kentenich atya azt mondja, hogy a tévé hűtlenné teszi az embert. Ezt egészen könnyű megérteni. De még sok évtizedig fog tartani, amíg ennek a gyakorlata az egyházban érvényesül. Még el sem kezdődött. Ezért ne haragudjanak, ha mindíg ugyanazt mondom, de a konkrét keresztény életről van szó, és nem csak a bölcsességről.

Mi történik a tévénél? Itt egy kép. Mit csinál az ember a képpel? Kapcsolatot teremt vele.

Kinézek az utcára. Látom, hogy ma már nincs hó. Tegnap még volt. Látom, hogy az utca nedves. Arra gondolok, hogy mi lesz, ha autóval megyek ezen az úton. Mi lesz, ha megyek az út szélén, és egy autó jön. Mi lesz ma este 5 órakor, megfagyunk. Odanézünk valahova. Anélkül, hogy különleges szándék lenne, létrejön a kapcsolat. Természetesen arra is gondolhatunk, hogy szép ez az utca, mert jó polgármester volt.

Jön a tévében a kép. Látok egy utat. Látom, hogy a Nap süt az útra, és vége van a kapcsolatnak, mert új kép jön. Két embert látunk, akik az autóban ülnek, és beszélgetnek. Most keresem a kapcsolatot a két személlyel, de már vége a kapcsolatnak. Olyan rövid ideig vannak a képek, hogy nem lehet kapcsolatot teremteni. Gyorsan váltakoznak a képek. És nem megnézünk valamit, hanem bámulunk. Megváltozik annak a módja, hogy valamit megnézünk. Ez veszélyessé válik. Ha a gyermekeimmel bánok, éppen így csinál-

lom. Nem nézem meg a gyermekeimet, és nem lépek kapcsolatba velük, hanem csak felületesen nézek oda. Így csinálom a nővel is, akit feleségül veszek. Nem jön létre mély kapcsolat.

Az újonnan előjövő képek különleges vonzereje van. Ez akkor is így van, amikor egy tájon kirándulunk és váltakoznak a képek, de egészen lassan. Amikor a vándor egy következőt, újat lát, örül. Aki a tenger, a tó partján sétál, valami újat lát. Pl. krokodilt. Jaj, de szép, honnan jön? Valami új. De ez nem fordul elő túl gyakran, mert a krokodilok nem tudnak jól gyalogolni, és messze van a Balaton a Nílustól. Az új élmény mindig valami különleges. Megjelenik az új, örülök, és kapcsolatot hozok létre, elidőzöm. Ennek megvan a saját értéke. Az elidőzés értéke egész halk. Az új értéke hangos. Mindkettő szép. Mindegyiknek van értelme.

Most a tévében gyorsan váltakoznak a képek, eltolódik az öröm. Az elidőzés öröme elvész. Ez az elidőzés a tv-nél nem lehetséges. A képeket itt nem lehet szemlélni. Most nem szemlélünk, hanem örülünk, hogy valami új jön. Sokaknak ez nem elég. Keresik az újabbat, még gyorsabban, mint ahogy a televízió ezt produkálja, és átugornak egyik programról a másikra.

A fiatalok filmet keresnek a zenéjükhöz, és ezeket a klipeket eleve egészen rövidre vágott jelenetekkel látják el. Egy jelenet fél másodpercig tart. Nem is mutatják az egész alakot, csak részeit. Ez a folyamat, hogy jön valami új, ezt élvezem, és már elég is. És már jön a következő. Ez szép. Örülhetnek neki, ha akarnak. A probléma az, hogy az a képesség, hogy örömet kapjunk az elidőzésben, az elvész. Ha egész durván mondhatom, aki szellemileg így él, az egy nőnél vagy férfinál nem bírja ki sokáig. Ez a probléma. Ezért mondja Kentenich atya, hogy a televízió hűtlenné teszi az embert. Ez nem a tartalom kérdése. Ez lehet jámbor tartalom, és éppúgy rombolja az embert.

Az a kérdés, hogy mi a tennivaló? Egész egyszerű: Megnézni, kikapcsolni, beszélni róla. Amikor beszélünk róla, újra előjönnek a képek, még egyszer megnézzük az emlékezetünk segítségével, vagy pedig jó, ha egy adást újra megnézzünk. Ezért van videó. A schönstatti családoknak kell videó. Észrevehetjük magunknál, hogy csak azért nézzük-e, hogy valami újat lássunk, akkor nem akarjuk még egyszer megnézni, mert már nem érvényesül az új hatása. Ha valaki nem képes arra, hogy egy adást újra megnézzen, akkor azon látható, hogy beteg. A videó annak a tesztelése, hogy egészségesek vagyunk-e. Persze jó adást tételezek fel. Ha egy adást eleve úgy csinálták, hogy ezekre a mindig új hatásokra épül, ott nincs minél elidőzni. Az unalmas. Gyakorolnunk kell. Megnézni, kikapcsolni, beszélni róla. Nem

okosakat mondani a tartalomról, a felépítésről, a párbeszédekről, a tájképekről, a kameramozgásról. Arról beszélünk, ami jön. Ahogy különben is beszélünk. Egyik mondja: „Ez egy szép séta volt. Megfigyeltem a vadlibákat.” A másik válaszol: „Igen, a madarak repülése már a régi rómaiak számára is jelentős volt.” „A zöld táj igazán jót tesz nekem.” A másik: „Igen feltörekvő mezőgazdaságunk, vidékfejlesztésünk van.” Mondja az egyik: „Milyen szép volt, hogy odatartottam a tehén szájához a kezem és megnyalta.” A másik: „Igen, az emberi izzadságnak sótartalma van, és ezt szereti a tehén.” Nem okosakat mondunk a tévéadásról, hanem mint normális emberek beszélünk. Nem az a fontos, hogy jobban megértsük a tartalmat, talán ez is fontos, de a fontos az, hogy a képek visszatérjenek. Még egyszer megnézzük ugyanazokat a képeket. Ez videó nélkül is megy. Ez által legyőzzük azt a negatív hatást, ami a hűtlenséghez vezet.

Most azt mondom, amit már tudnak, csak emlékeztetek rá. Kentenich atya kitalálta az elmúlt dolgok feldolgozásának rendszerét. Úgy imádkozunk, hogy utólag ízleljük azt, amit Isten nekünk ajándékozott. A döntő, hogy visszaemlékezünk arra, ami volt, látjuk mögötte a jó Istent. Ízleljük azt, ami volt. Az ízlelésről van szó, nem csak a gondolatról. Hogyan éreztem magam akkor? Milyen érzéseim voltak? Milyen szag volt a helyiségben? Ezeket az íz-értékeket hagyom, hogy megint előjöjjenek, Isten beszél hozzám ezek által.

Gyermeknevelés

Ebben az utolsó körben még a gyermekeinkről szeretnék beszélni. Először arról, hogy tudjunk imádkozni a gyermekeinkkel. Hogy a gyermekeinkkel vagyunk, amikor tévét néznek. Ez nagyon fontos folyamat, és általában is érvényes a nevelésre vonatkozóan. Nevelni azt jelenti, hogy eleven érzékelésben vagyunk a gyermekkel, akármi is legyen. Részt veszek abban, ami érdekli a gyermekemet. Érzékelésben vagyok vele. Az a jelentős nők titka, hogy tudják, hogy a gyermekeik rajzocskái mit jelentenek, mert érzékeléskapcsolatban vannak velük. Egy idegen ebből a rajzból csak egy káoszt lát. Az anya el tud kezdeni valamit ezzel a rajzzal. Érdeklődést mutatok az iránt, amit a gyermek csinál. Az apa odaül a játékok káoszába, és egyszerűen ő is ott van. Ezen a ponton világos számomra, hogy Önöknek más a hivatásuk, mint az enyém. Ha egy családot meglátogatok, örömet okoz a gyermekekkel játszani. De ha azt képzelem el, hogy ez lenne az életfeladatom, akkor csak

fel tudom újítani a vértanúság iránti készségemet. De Önök megházasodtak. Lehettek volna schönstatti atyák. Most apák, vannak gyermekeik, és a helyük a gyermekszobában van. Ott lenni velük, közel a gyermekhez. Természetesen meg is magyarázhat egyszer valamit a gyermekének, de sokkal fontosabb, hogy ott van vele.

Kentenich atya mondja: Amikor az apa hazajön a munkából, akkor kezdődik a tulajdonképpeni munkája. Van egy nehézség, ha hazajön, fáradt.

Meg kell oldaniuk a problémát, hogyan regenerálódjanak. Megszerveznek egy szünetet. Megegyeznek a családban, hogy az első fél órában nem zavarják. A gyermekeknek el kell fogadniuk, hogy a szülők nem érnek rá számukra bármikor. Nem hiányossága a szeretetnek, ha elküldöm a gyermeket, és azt mondom: „Most nem.” Ha a gyermek tudja, hogy szeretem, elfogadja.

Németországban a kisgyermek fejlődését illetően van egy nagy probléma. A szakemberek „kis zsarnoknak” nevezik. Miután felfedeztük, hogy a gyermeknek szüksége van szabadságra, és a szülők zsarnoksága sok kárt okozott, az inga a másik végletbe ment át. Most „jaj, csak ne legyek zsarnok anya vagy apa”. Ezért nagyon hűségesen engedelmeskedünk a gyermek minden utasításának. Az eredmény egy félrenevelt ember. Aki mindig saját maga körül kering. Látják, ennek nincs köze a szabadsághoz. Ez az, hogy a szülők félnek attól, hogy határt szabjanak a gyermeknek, és felvegyék a harcot a gyermekkel. Ezt nem önkényesen csináljuk, de meg kell tenni azt, ami re tárgyilagosan szükség van. Kell, hogy legyen néhány határ, és ezeket betartatjuk. Talán feltűnt Önöknek, hogy ezt a kis térséget megvédem. Azt mondom: Ez az enyém. Érdekes, hogy a gyermekek ezt egyszerűen elfogadják. Ha egy gyermek a magnóval akar játszani, azt mondom: Ez az enyém. Elfogadják. Itt van egy határ. Egyszer egy kislány, igazi kis rabló, jött, és csak azt mondtam: Á-á. Elment, járt egyet a szobában, majd visszajött, elem állt, és mondta: Á-á. És elment.

Ennél a pontnál egy gyakorlati utalás: Ha azt mondtam: „Á-á”, vagy „Nem”, akkor ennek állnia kell a pokolig és vissza. Ezt ritkán mondjuk, de ha mondjuk, akkor keresztül is kell vinnünk, különben nem szabad mondani. Ha bevetem a tekintélyemet, ha azt mondom, hogy gyere vagy menj, igen vagy nem, akkor azt jelenti, hogy szakítok 10 perc időt, ami kicsit nehéz, ha néhány gyermekem van. Ha mondok valamit, akkor azt megmondtam. Inkább semmit se mondunk, vagy igazából odafordulunk a gyermekhez.

Érdekes, hogy a gyermekeink elfogadják, hogy most nem lehet velünk beszélni. Tudják, hogy itt vagyunk, és nem lehet beszélni velünk. A legki-

sebb Fleischer gyermek sincs itt, akivel az asztalnál együtt ülünk. Ezt lehet otthon is. Nem mindig és nem minden esetben, de lehet.

Amikor a gyermekek kicsik, közvetlen hozzáférésük van a jó Istenhez. Ez a kamaszkorban másképp van. Nem sokat tudnak kezdeni a jó Istennel. Inkább a saját problémáikkal foglalkoznak. A személyiség kérdéseiről van szó, később a társadalom kérdéseiről. A legtöbbünknek kis gyermekei vannak. Rájuk vonatkozik, hogy közvetlenül tudunk a jó Istenről beszélni velük. Közvetlenül is élük meg a jó Istent. Hagyjuk, hogy részt vegyenek a jó Istennel való életünkben. Visszük magunkkal a háziszentélyünkbe, beszélünk a Szűzanyával, a jó Istennel. Megköszönjük a nap eseményeit, kérünk valamit mások számára. Mondjuk a jó Istennek, hogy szeretjük. Ami ebben a tekintetben Önöknél él, azt közvetlenül mondhatják a gyermekeknek, és ők ezt értik, mert van közvetlen tapasztalatuk. A kisgyermekek megélik a jó Istent.

Régen volt az egyházban egy különleges szokás, nem az evangéliumból fakadt. Azt mondták, hogy mielőtt az értelem használata elkezdődik, nem tud egy gyermek imádkozni. Ezt 6-7 éves korra tették. Úgy gondolták, hogy először gondolkozni kell tudni, és akkor tud a jó Istennel beszélni. Egy schönstatti családból az apa mesélte, hogy kérdezte a kislányát, aki 4 éves: Szeretnéd, hogy Jézus hozzád jöjjön? Azt hiszem, hogy a bátyja elsőáldozó volt, de nem emlékszem pontosan. A kislány: Igen. Kérdezte az apa: És mit csinál Jézus, amikor hozzád jön? Ez érdekes kérdés: Mit csinál Jézus, amikor a szentáldozásban hozzánk jön? A gyermek azt mondta: Akkor szeret engem. Aquinói Szent Tamás sem tudja jobban megfogalmazni. Egy gyermek ezt érzékeli. Ha mondom, hogy a jó Isten szeret, és én is, akkor a gyermek számára ez egy megtapasztalás.

Fontos, hogy az apa a gyermeket feldobja a levegőbe. A gyermek örül ennek, és hogy az apa karjaiba is vegye a gyermeket. Isten is feldob minket a levegőbe. Néha az a benyomásunk, hogy túl magasan. De ha a saját apánk feldobott a levegőbe, akkor, amikor a jó Isten teszi ezt, könnyebben elviseljük. Az apának merészségre kell nevelnie a gyermekeit, mondja Kentenich atya. Másrészt az anya feladata, hogy otthont teremtsen. A gyermekek váljanak kis harcosokká. Láttam tegnap, ahogy a lányok a Karcsi kezén álltak. Ez a kölcsönös bizalom jele. A gyermekek bíznak az apjukban, hogy nem ejti le őket. Az apa bízik a gyermekeiben. Így van ez a jó Istennel. Néha ingadozva állunk, de van kapcsolatunk Hozzá, és ez egy nagy bizalom. Az apa nevelje merészségre a gyermekeket. Az anyák nem dobják a levegőbe a gyermekeket, és nem tombolnak a gyermekkel a természetben. Arra gondolnak, hogy ki kell mosni majd a ruhát.

Ha a gyermekek tombolnak az apával a világban, akkor nagyobb lesz a ház. Az apa az egyik gyermeket magával viszi, és beszél vele a látott dolgokról, a közlekedési lámpákról, a kirakatban levő dolgokról. Vándorolunk a kirakatok előtt, egy bevásárlóközpontban jól tud a család sétálni. Örülnek a kirakatban levő dolgoknak. Előtte állunk és beszélgetünk a dolgokról. Így minden a miénk. Az eladók az áruházban nem kérhetnek pénzt azért, hogy megnézzük a kirakatot. Megnézzük a következő kirakatot, és mindennek nagyon örülünk. Később látjuk újra ugyanazokat a dolgokat, és még mindig nem kerül semmibe. Felfedezünk egy új dolgot, amit kitétek a kirakatba. Tudunk örülni anélkül, hogy birtokolni akarnánk. Ezt csak akkor tudom, ha magamnál gyakorlom.

Az autópálya erre jó alkalom. Minden nagy autónak örülök. Annak is, amikor megelőz. Beszélek a gyors kocsival: Nagyon jó fiú vagy, olyan gyors és szép! És megveregetem a vállát, és várom a következőt, és mind az enyém. Örülök mindnek. Ha vásárolok egy ilyen autót, akkor csak egy az enyém. Ha valaki egy másikat megelőzött, és mögötte van egy ilyen gyors kocsis, és a teherautó mögött, amit leelőzök, még jön egy személyautó, még egy busz is jön, még egy teherautó, akkor természetesen ott maradok a bal oldali sávon, és a gyors kocsis mögöttem nyugtalan lesz. Akkor beszélek vele, jó szavakat mondok neki, és örülök. A szakasz végén örül annak, ha átváltok a jobb oldali sávba. Ebben a világban élünk és örülünk annak, amit látunk.

Ezt mint nő, megtehetem a ruhákkal. Menjenek a feleségükkel nyugodtan az áruházba, és nézzék meg a dolgokat. Eldöntik, hány dolgot próbálnak fel. Fontos, hogy látjuk a dolgokat, és örülünk neki. Észre fogják hamar venni, hogy mindent úgy irányítottak, hogy azt higgyék, hogy meg kell vásárolni. Mindenki saját maga a hibás, ha hagyja magát elcsábítani ez által. Fontosabb, hogy örülünk a dolgoknak, és kevés dologhoz legyen személyes kapcsolatunk. Olyan dolgokhoz, amelyek sokáig a miénk.

Már gyakran mondtam, de mondom még egyszer, mert tudom, hogy a gyakorlatban nem tartják be. A gyermekszobában túl sok játék van. Hány dologgal lehet egy gyermeknek kapcsolata? Meg kell vizsgálni. Ahhoz, hogy játsszon, nem kell sok dolog. Azt itt is láthatják, hogy a gyermekek mindennel játszanak, csak a vásárolt dolgokkal nem. Pl. nagyon szívesen játszanak kimondottan az énekes könyveinkkel. Képzelnék el maguknak egy játékboltost, akinek az áru között ott vannak az énekeskönyveink. Ezt a játékot meg lehet venni, és sokoldalúan felhasználható. Mint ahogy látjuk, ezt lehet rágni. De itt nem tudott a gyermek igazán kibontakozni. Arra gon-

dolok, hogy valaki ellenség elvette tőle. Mert a gyermek tovább csinálta volna, és elkezdte volna a lapokat kiszakítani belőle. Meg kell gondolni, hogy ez milyen alkotó folyamat! A gyermeknek van egy valamije, és utána 2 valamije lesz. A gyermek kiszakított 6 lapot, és az egyes dolgokkal lehet dobálozni. De az elsővel is oda lehet csapni valahová. És akkor a szegény gyermeknek babát hoztak. Ha kiszakítja a baba karját, akkor hamarosan vége. De meddig lehet az énekeskönyvből kiszakítani valamit? Majdhogynem mindegy, hogy mivel játszik a gyermek. Otthon nem kell ügyelni arra, hogy hangtalan, zajtalan játékkal játszanak. Odaadhatnak nekik egy magnót. Azal lehet a falat ütni. Ha intelligens gyermekük van, nem kell vásárolni a dolgokat. Bármilyen tárgy elegendő. Arról kell gondoskodni, hogy ne legyen túl sok.

Miért mesélem ezt el? Mert helytelen, ha egy gyermekből kis fogyasztót csinálunk. Nagyon ritkán használ egy gyermek valamit úgy, mint ami a rendeltetése. Nagyon sok vásárolt játékkal nem lehet mit csinálni. Karácsonyra kap egy páncélos tankot vagy autót. Kicsomagolja a tankot, egyenesen megy. Még egyszer hagyja, hogy menjen egyenesen, és vége. Unalmas lesz. Felfedezi a gyermek a papírt, amibe be volt csomagolva, és egész este ezzel játszik. Ha csak a papírt ajándékozzák, olcsóbb.

Barátaim, egyszer rámoljanak ki. Hány babája lehet, és hányhoz lehet kapcsolatot kiépíteni? Mit csinálunk a sok játékkal, amit a nagyszülők hoznak a gyermekeinknek? Odaajándékozzuk egy gyermekotthonnak. És ha a nagymama meglátogat, és kérdezi, hogy hol van? A gyermekotthonban.

Játsszanak a gyermekeikkel. Akkor észre fogják venni, hogy a gyártók által tervezett működési folyamatok gyakran nagyon unalmasak. Látják, mivel játszanak a gyermekek? Pl. J. papucsával. Nagyon jó.

Kedves családok! Természetesen a játékoknál fontosabbak a szülők. Egyszerű folyamat, hogy érzékelésben vagyok a gyermekeimmel. Kapcsolatban vagyok velük. Újra és újra mondom a gyermekemnek, hogy most nem. Ha egy gyermek egy régi kanállal játszik, akkor nem fogja az összes kanalat venni, ami a lakásban van. Tudja, hogy ez az övé. Elég korán meg tudja különböztetni, hogy ez az enyém, ez pedig az anyáé, az az apáé. Csak ha 30 kanala van a gyermeknek, akkor a 31.-nél nem tudja mondani, hogy ez már nem az enyém. Ha egy gyermeknek 1 kazettája van, amit szeret, rágcsálhat, falhoz vághat, amivel alszik, akkor ezt jól meg tudja különböztetni a többitől. A probléma a személyes kapcsolat.

Volt egy 10 éves fiú a fiútáborban, volt neki egy egész kopott majma. Az volt a professzor, és nélküle nem tudott aludni. Ott voltam a sátorban, és a professzor nem volt meg. Elég nagy színház volt megkeresni, és megtalálni, és aludni. Ez egy jó fiú volt. Még 30 ilyen figurát odatehetnek neki, a professzorhoz kapcsolata volt. Ha egy gyermeknek olyan sok dolog van a birtokában, hogy már nem tud kapcsolatot felvenni, az nem jó. Ha kevesebbje van, akkor kapcsolatot teremt.

Ez nálunk is érvényes. 300 ruha túl sok. Ahogy Önöket ismerem, mindnyájan szerények. Ezért sose hiba, ha egy schönstatti házaspárnál azt mondja a férj a feleségének, hogy menjünk ruházati áruházba, és vásároljunk. Ezt nekünk szabad, mert általában kevesebb ruhánk van, mint 300.

Óbudavár, 1999. december 27-31.

Tilman Beller atya

Tartalom

Bevezető	3
Az egyház helyzete korunkban	6
A léggörről	6
A házak hálója	7
Az otthonunk	8
Pihenünk egymás szívében.	9
Emberi lényünk sötét oldala.	11
Emberi természetünkről	13
A Gondviselésbe vetett gyakorlati hit útja.	15
A bizonytalanság megélése: igen, Atyám	16
Feszültségeink.	18
Mesélünk Istennek	20
Harcosokat nevelünk	22
A gyökerek	27
A Schönstatt-mozgalom további kiépítéséhez.	30
Mit keresnek az emberek karácsonykor?	31
Az örömről	36
Schönstatt alapítása.	37
A Szűzanya kegyelmeket ajándékoz	37
A kamasz gyerekeinkről.	41
Eszmény és valóság	44
Az egyház és a hatalom központja.	48
A politika	49
A gazdaság	49
A kommunikáció világa	50
A korai kereszténység.	50
Az új világ: házak és házak hálója.	51
A televíziós nevelés	53
Gyermeknevelés	56